

Onderzoek naar de effectiviteit van het subsidiebeleid

Rapport
Rekenkamercommissie Dalfsen

BMC
Maart 2020
drs. J. Slooijer MSM CMC
T. Plat MA
Projectnummer: PO011657
Correspondentienummer: DH-2901-0405
Classificatie: Vertrouwelijk

Inhoud

Leeswijzer	1
DEEL I	2
Hoofdstuk 1 Doeltreffend subsidiebeleid	3
1.1 Subsidies als instrument om doelen te bereiken	3
1.2 Belang van het onderwerp voor de gemeenteraad	3
1.3 Doelstelling van het onderzoek	3
Hoofdstuk 2 Conclusies en aanbevelingen	4
2.1 Conclusies	4
2.2 Aanbevelingen	6
DEEL II	8
VERDIEPING OP DE ESSENTIE VAN HET ONDERZOEK	8
Hoofdstuk 3 Onderzoeksverantwoording	9
3.1 Hoofd- en deelvragen	9
3.2 Normenkader	10
3.3 Onderzoeksmethoden	10
3.4 Werkwijze gedurende het onderzoek	11
Hoofdstuk 4 Beleidskader en omvang subsidies	12
4.1 Het instrument subsidie	12
4.2 Kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad bij subsidies	12
4.3 Vraag 1: Wat verstaat de gemeente Dalfsen onder subsidies?	13
4.4 Vraag 2: Welke soorten subsidies zijn er, wat is de omvang van de feitelijke subsidies en aan welke instellingen c.q. sectoren worden die verstrekt?	13
4.5 Vraag 3: Is er een eenduidig register, waarin alle verleende subsidies per jaar zijn opgenomen?	15
4.6 Vraag 4: Is er per subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt?	15
4.7 Vraag 5: Is de raad proactief geweest met betrekking tot de totstandkoming van het subsidiebeleid, monitoring van doelen en effecten en eventueel bijstellen van subsidievertrekkingen?	16
4.8 Vraag 14: Is er in de afgelopen twee jaar sprake geweest van het bereiken van een subsidieplafond bij de subsidieregeling innovatieve preventieprojecten, waardoor andere aanvragen niet meer in aanmerking zijn gekomen voor deze subsidie?	16

Hoofdstuk 5	Uitvoering subsidiebeleid	17
5.1	Vraag 6: Zijn de beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties, die met de subsidies beoogd worden, vooraf zo concreet en meetbaar mogelijk geformuleerd en kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?	17
5.2	Vraag 7: Is er een duidelijke relatie tussen deze doelen en de gevraagde prestaties? Zijn deze gebaseerd op een subsidieregeling of op een ander vastgesteld document?	18
5.3	Vraag 8: Welke activiteiten worden gesubsidieerd, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en wat zijn de beoogde maatschappelijke prestaties?	19
5.4	Vraag 9: Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd, hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?	19
5.5	Vraag 10: Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?	20
5.6	Vraag 11: Zijn de effecten van de activiteiten van de ontvanger van de subsidie ten aanzien van de gevraagde beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties zichtbaar, waardoor deze effecten geëvalueerd kunnen worden?	20
5.7	Vraag 12: Welke maatschappelijke effecten zijn bereikt? Komen deze overeen met de beoogde maatschappelijke effecten? Zijn deze effecten te kwantificeren?	21
5.8	Vraag 13: Wordt er, waar dat van toepassing is, gecontroleerd of het geld besteed is aan de doelen, waarvoor de subsidie is verleend?	21
Bijlage 1	Normenkader	23
Bijlage 2	Bestudeerde documenten	27
Bijlage 3	Lijst van geïnterviewde personen	29
Bijlage 4	Casestudy	30
Bijlage 5	Topiclist interviews subsidieontvangers	39
Bijlage 6	Subsidieregelingen	40

Dit document is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij de Rekenkamercommissie van de gemeente Dalfsen. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de Rekenkamercommissie van de gemeente Dalfsen.

Leeswijzer

Het onderzoek is opgebouwd uit twee delen. Deel I is te beschouwen als een zelfstandig leesbaar onderzoeksrapport. In dit deel zijn de hoofdlijnen van het onderzoek en de belangrijkste uitkomsten op hoofdlijnen beschreven. In dit deel leest u:

- De aanleiding voor het onderzoek.
- Het belang van het onderwerp voor de gemeenteraad.
- De doelstelling van het onderzoek.
- De conclusies uit het onderzoek.
- De aanbevelingen en de lessen voor verbetering.

In Deel II is het integrale onderzoek opgenomen met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen en de onderbouwing van de conclusies en aanbevelingen.

DEEL I

DE ESSENTIE VAN HET ONDERZOEK

Hoofdstuk 1 Doeltreffend subsidiebeleid

1.1 Subsidies als instrument om doelen te bereiken

Gemeenten zijn zich ervan bewust dat bepaalde maatschappelijke doelen heel goed, en soms beter, bereikt kunnen worden door derden in staat te stellen activiteiten uit te voeren. Groepen van inwoners, verenigingen, maatschappelijke instellingen en organisaties ontvangen daartoe éénmalig of periodiek een financiële bijdrage in de vorm van een subsidie. Het kan per jaar om uitgaven van substantiële omvang op de gemeentelijke begroting gaan.

In de gemeente Dalfsen is over de periode 2016 tot en met 2019 een bedrag van in totaal € 16,3 miljoen (afgerond) aan subsidies verleend. Daarbij is er een grote variatie in de omvang van de subsidies. Het kleinste subsidiebedrag was € 2 en het grootste was ruim € 1 miljoen. De vraag is hoe de subsidies zijn besteed en of daarmee is bereikt wat de gemeente Dalfsen ermee beoogde, met andere woorden: wat is de effectiviteit en doeltreffendheid van het subsidiebeleid? Deze vraag staat centraal in dit rekenkameronderzoek.

1.2 Belang van het onderwerp voor de gemeenteraad

Voor de gemeenteraad groeit het belang van een weloverwogen toekenning van subsidies, omdat:

- Het betrekking heeft op de *volksvertegenwoordigende* rol:
 - In hoeverre faciliteert de gemeente de lokale kracht van de samenleving door initiatieven te subsidiëren?
- Het betrekking heeft op de *kaderstellende* rol:
 - Wat wil de gemeente bereiken?
 - Wat laat de gemeente daarvoor doen?
 - Wat mag dat kosten?
- Het betrekking heeft op de *controlerende* rol:
 - Heeft de gemeente bereikt wat het beoogde?
 - Is gedaan wat zou worden gedaan?
 - Heeft het gekost wat was gedacht dat het zou kosten?

Aan de gemeenteraad is het de taak om voor deze complexe materie kaders te stellen, die te controleren en vervolgens bij te sturen waar nodig.

1.3 Doelstelling van het onderzoek

Dit rekenkameronderzoek richt zich op het vergroten van het inzicht van de gemeenteraad in de werking en de effectiviteit van het subsidiebeleid. Daartoe heeft de Rekenkamercommissie de volgende hoofdvraag geformuleerd:

Hoe effectief is het subsidiebeleid van de gemeente Dalfsen in relatie tot beoogde maatschappelijke effecten?

De centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in vijftien deelvragen. De deelvragen richten zich enerzijds op de sturing, controle en uiteindelijke beoordeling van het effect van de verleende subsidies door de gemeente Dalfsen en anderzijds op de besteding van de subsidies door de ontvangers en de wijze waarop daarover verantwoording wordt afgelegd aan de gemeente Dalfsen. De deelvragen 1 tot en met 14 worden beantwoord in Deel II. Deelvraag 15 betreft de aanbevelingen en wordt hierna beantwoord.

Hoofdstuk 2 Conclusies en aanbevelingen

2.1 Conclusies

Op basis van de bevindingen, zoals beschreven in Deel II, zijn de volgende conclusies getrokken.

1. Er is over het algemeen tevredenheid tot zeer grote tevredenheid over de subsidieverlening door de gemeente Dalfsen

De ontvangers van subsidie die hebben deelgenomen aan het onderzoek zijn over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over de wijze waarop de gemeente Dalfsen uitvoering geeft aan het subsidiebeleid.

Niettemin ziet de Rekenkamercommissie mogelijkheden tot verbetering.

2. Er is geen afwegingskader voor het inzetten van het instrument subsidie; een kadernota subsidies ontbreekt

In de beleidsnota's staat doorgaans hoe de uitvoering geregeld dient te worden, maar er staan geen uitgangspunten en criteria in op basis waarvan instrumenten, zoals subsidiëring of aanbesteding, gekozen kunnen worden voor de uitvoering van bepaalde taken.

Het afwegingskader om te kiezen voor een subsidiërelatie is niet aanwezig. Er is dan ook soms twijfel bij zowel bestuurders als beleidsmedewerkers wanneer er sprake is van een subsidie.

3. De Algemene subsidieverordening 2013 is niet meer actueel

De huidige verordening is deels gebaseerd op het model van de VNG. Dit model wordt periodiek aangepast aan de nieuwste ontwikkelingen, die de gemeente Dalfsen echter niet overneemt. De gemeente Dalfsen loopt daarmee het risico dat de gemeentelijke regelgeving strijdig is met het geldende recht.

Doordat de ASV van Dalfsen afwijkt van het VNG-model – dat door veel gemeenten wordt toegepast – levert dit mogelijk een extra administratieve last op voor instellingen die in meerdere gemeenten werken en dan moeten voldoen aan verschillende voorwaarden voor het afleggen van verantwoording.

4. Er zijn te veel beleidsregels en subsidieverordeningen

Door de vele verordeningen en beleidsregels die vaak een verschillende juridische status hebben is het lastig overzicht te houden en is de complexiteit voor zowel subsidieaanvragers als beleidsmedewerkers toegenomen. Dat maakt het soms onduidelijk onder welke van deze een subsidie voor een specifiek doel valt. De praktijk leert dat subsidieaanvragers wel altijd geholpen worden bij het vinden van de juiste verordening of beleidsregel.

5. Het subsidieregister is niet compleet en niet openbaar

Zowel voor de gemeenteraad als voor verenigingen en instellingen is openbaarheid van belang: waarvoor subsidie wordt verleend, op grond van welke regeling, op basis van welke criteria de subsidie is berekend en wat de uiteindelijke hoogte van de toegekende subsidie is. Het is gewenst dat er een subsidieregister is dat deze informatie bevat en openbaar is.

6. Er kan geen compleet overzicht worden gegeven van de verleende subsidies

De administratieve systemen zijn ontoereikend om een compleet overzicht te bieden van de verleende subsidies in enig jaar, onderverdeeld naar soorten subsidies en naar ontvangende

partijen. Dit maakt het daarom ook moeilijk om het subsidiebeleid te evalueren en waar nodig bij te stellen.

7. Er zijn diverse gemeentelijke subsidies historisch gegroeid die niet geëvalueerd worden

Uit gesprekken blijkt dat de gemeente meerdere activiteiten en partijen subsidieert op basis van beleidsregels van jaren geleden, zonder dat daar de afgelopen jaren evaluaties van hebben plaatsgevonden.

8. Er wordt bij de verstrekte subsidies niet altijd een koppeling gemaakt met de gemeentelijke doelstellingen vanuit een bepaald beleidsterrein

Dit hangt samen met de eerdere constatering dat er in de beschikking of de verantwoordingsdocumenten niet altijd gerefereerd wordt aan de relevante beleidsnota's en doelstellingen. De beoogde maatschappelijke prestaties zijn daarmee niet altijd vooraf helder gemaakt.

9. Er is onvoldoende inzicht in de subsidiestromen

Op dit moment is er weinig inzicht in de subsidiestromen en de aansluiting bij de beoogde doelen. Het gemeentebestuur zou meer inzicht moeten krijgen waar het geld heen gaat en of dit daadwerkelijk bijdraagt aan de doelrealisatie. Ook voor de raad is het niet inzichtelijk welk deel van de financiële stromen uit subsidies bestaat. De hoogte van de budgetten is wel onderbouwd, maar de subsidies staan niet bij de betreffende beleidsprogramma's in de begroting en evenmin in het jaarverslag.

10. Met het huidige subsidiebeleid is het lastig om maatwerk te verlenen

Op dit moment is het lastig om maatwerk te bieden vanuit het subsidiebeleid, aangezien de subsidieregels gedetailleerd beschreven zijn. Alleen de hardheidsclausule maakt het mogelijk in incidentele gevallen af te wijken van de regels, maar dat gebeurt slechts incidenteel. Het subsidie-instrument is met andere woorden niet 'meegegroeid' met de maatschappelijke trend om meer maatwerk te leveren.

11. De kennis van subsidie(verstrekking) is versplinterd

Meerdere respondenten geven aan een aanspreekpunt in de organisatie te missen als het gaat om subsidies. Hierbij gaat het met name om een contactpersoon voor vragen over subsidiebeleid en de aanvraagprocedure. Het ambtelijk apparaat op dit vlak blijkt tamelijk gefragmenteerd te zijn, waarbij de inhoudelijke en procedurele kennis wel aanwezig is, maar versnipperd is.

12. De administratieve last voor de aanvraag en verantwoording van verstrekte subsidie is doorgaans evenredig, maar niet voor alle beleidsterreinen

Uit het onderzoek komt naar voren dat in het algemeen de verantwoording en de daaraan gekoppelde administratieve last evenredig is. Tegelijkertijd zijn er wel beleidsterreinen waar de administratieve last als zwaar wordt ervaren; voor relatief kleine subsidies binnen de bandbreedte van € 100 tot € 1.000.

13. De dienstverlening van de gemeente richting subsidieaanvragers is op orde.

Dalfsen kenmerkt zich als een betrouwbare en soepele gemeente. De gemeente hanteert ruime deadlines om documenten aan te leveren en attendeert aanvragers ook vaak op het op tijd indienen van de benodigde stukken.

2.2 Aanbevelingen

De conclusies leiden tot de volgende aanbevelingen.

1. Stel een kadernota subsidies op met de criteria wanneer het subsidie-instrument bij voorkeur kan worden toegepast

Een kadernota subsidies geeft richting aan de toepassing van het subsidie-instrument naast de andere instrumenten die een gemeente heeft om maatschappelijke doelen in samenwerking met anderen te bereiken. Het bevat een definitie en een afwegingskader met criteria. Criteria die nu in de praktijk wel worden gehanteerd, soms bewust en soms onbewust. Maak hierbij gebruik van de deskundigheid van de VNG. Ook voor externe partijen wordt zo de besluitvorming ten aanzien van subsidies transparant en daarmee controleerbaar. Dit geldt uiteraard ook voor de gemeenteraad. Het verdient dan ook aanbeveling dat deze nota door de raad wordt vastgesteld.

2. Actualiseer de Algemene subsidieverordening en volg het VNG-model

De VNG actualiseert regelmatig de ASV, zodat deze steeds up-to-date is en de gemeenten voorzien zijn van juridische waarborgen bij subsidiëring. Door het VNG-model als basis te gebruiken wordt tevens meer uniformiteit bereikt met andere gemeenten, hetgeen voor regionaal werkende instellingen die subsidies ontvangen van meerdere gemeenten, een lastvermindering betekent doordat volgens dezelfde voorwaarden verantwoording kan worden afgelegd.

3. Evalueer, dereguleer en harmoniseer de verschillende verordeningen en beleidsregels

De huidige complexiteit is ontstaan doordat steeds nieuwe verordeningen en beleidsregels werden toegevoegd. Deze situatie kan verbeteren door periodiek de regelingen tegen het licht te houden en desgewenst hierbij de subsidieontvangers te betrekken in de vorm van een evaluatie. Onderzoek daarbij de mogelijkheden van deregulering in combinatie met harmonisatie door de verschillende voorwaarden in de regelingen meer op elkaar af te stemmen en om maatwerk mogelijk te maken. Ook valt te denken aan een bepaald format dat door elke afdeling wordt gehanteerd om een verordening of beleidsregel op te stellen. Dit kan opgenomen worden in de kadernota subsidies (aanbeveling 1).

4. Neem de te verlenen subsidies op bij de beleidsprogramma's in de gemeentebegroting

De gemeente Dalfsen streeft naar samenwerking met inwoners, instellingen, organisaties en bedrijven bij het bereiken van maatschappelijke doelen. In de begroting wordt bij de beleidsprogramma's opgenomen hoe en met welke inzet deze bereikt zullen worden. Neem daarbij dan ook de gesubsidieerde partijen op en maak op die manier aan de gemeenteraad duidelijk welk aandeel de subsidiëring heeft. Tevens wordt voor de subsidieontvangers duidelijk binnen welke context de subsidie wordt verleend en welke doelen de gemeente daarmee nastreeft.

5. Maak de verlening van de subsidies transparant door het subsidieregister op te nemen als bijlage bij de jaarstukken

Door de verleende subsidies op te nemen in een openbaar register bij de jaarstukken, is het beleid en de uitvoering transparant voor ieder. Het kan potentiële subsidieaanvragers bovendien inzicht bieden in de mogelijkheden die de gemeente Dalfsen aan haar inwoners, instellingen, organisaties en bedrijven biedt om hen te ondersteunen.

6. Continueer het werken vanuit de visie dat niet alles meetbaar, maar wel merkbaar is

Gezien de aard van het werk is bij sommige subsidies zoals voor het welzijnswerk of maatschappelijk werk moeilijk vooraf alles in prestatie-indicatoren en doelen te gieten. Zet er bij die subsidies op in dat er verantwoording wordt afgelegd van het gepresenteerde en laat terugkoppeling hiervan niet alleen via het jaarverslag lopen, maar ook in de vorm van persoonlijk contact, bijvoorbeeld door een presentatie aan de raad.

7. Continueer de klantvriendelijke houding tegenover subsidieaanvragers en -ontvangers

Subsidieaanvragers en -ontvangers waarderen de open en samenwerkingsgerichte bestuurscultuur van de gemeente Dalfsen. Dit geldt zowel voor de bestuurders als voor de beleidsambtenaren. Een aandachtspunt daarbij is wellicht dat het op dit moment voor nieuwe aanvragers niet heel gemakkelijk is om de juiste ingang te vinden.

8. Ondersteun de beleidsmedewerkers met aanvullende kennis en stel een subsidioloog aan

Het is belangrijk voor beleidsmedewerkers om terecht te kunnen bij een interne 'subsidioloog' die kan adviseren of en hoe het subsidie-instrument het best kan worden toegepast. Ook voor de gemeente Dalfsen zelf kan het financieel interessant zijn om de kennis van de diverse subsidiemogelijkheden up-to-date te houden en van passende subsidieregelingen in voorkomende gevallen gebruik te maken. Te denken valt momenteel aan provinciale en landelijke subsidiemogelijkheden om de verduurzaming te bevorderen.

DEEL II

VERDIEPING OP DE ESSENTIE VAN HET ONDERZOEK

Deel II van het rapport gaat gedetailleerder in op de bevindingen waarop de conclusies en aanbevelingen in Deel I zijn gebaseerd. Deel II kent de volgende hoofdstukindeling:

- Hoofdstuk 3: Onderzoeksverantwoording
- Hoofdstuk 4: Beleidskader en omvang subsidies
- Hoofdstuk 5: Uitvoering subsidiebeleid

In de bijlagen is de informatie opgenomen waarnaar in de tekst wordt verwezen.

Hoofdstuk 3 Onderzoeksverantwoording

In dit hoofdstuk is weergegeven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Hierna volgen de hoofdvraag en de deelvragen waarin de hoofdvraag is uitgewerkt, het onderzoeksmodel en de onderzoeksmethoden.

3.1 Hoofd- en deelvragen

De Rekenkamercommissie Dalfsen heeft de volgende hoofdvraag geformuleerd:

Hoe effectief is het subsidiebeleid van de gemeente Dalfsen in relatie tot beoogde maatschappelijke effecten?

Deze hoofdvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen.

Begrip en omvang van subsidies

1. Wat verstaat de gemeente Dalfsen onder subsidies?
2. Welke soorten subsidies zijn er, wat is de omvang van de feitelijke subsidies en aan welke instellingen c.q. sectoren worden die verstrekt?
3. Is er een eenduidig register, waarin alle verleende subsidies per jaar zijn opgenomen?
4. Is er per subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt?
5. Is de raad proactief geweest met betrekking tot de totstandkoming van het subsidiebeleid, monitoring van doelen en effecten en eventueel bijstellen van subsidieverstrekingen?

Per subsidieontvanger

6. Zijn de beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties, die met de subsidies beoogd worden, vooraf zo concreet en meetbaar mogelijk geformuleerd en kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?
7. Is er een duidelijke relatie tussen deze doelen en de gevraagde prestaties? Zijn deze gebaseerd op een subsidieregeling of op een ander vastgesteld document?
8. Welke activiteiten worden gesubsidieerd, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en wat zijn de beoogde maatschappelijke prestaties?
9. Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?
10. Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?
11. Zijn de effecten van de activiteiten van de ontvanger van de subsidie ten aanzien van de gevraagde beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties zichtbaar, waardoor deze effecten geëvalueerd kunnen worden?

12. Welke maatschappelijke effecten zijn bereikt? Komen deze overeen met de beoogde maatschappelijke effecten? Zijn deze effecten te kwantificeren?
13. Wordt er, waar dat van toepassing is, gecontroleerd of het geld besteed is aan de doelen, waarvoor de subsidie is verleend?

Subsidie innovatieve projecten

14. Bij de subsidieregeling innovatieve preventieprojecten sociaal domein is de kernzin: "We zijn op zoek naar vernieuwende projecten die bijdragen aan het voorkomen of vroegtijdig signaleren van problemen, zodat het welbevinden van inwoners wordt vergroot en er minder zorg nodig is." Er wordt aangegeven dat er een subsidieplafond van € 100.000 per jaar is. Is er in de afgelopen twee jaar sprake geweest van het bereiken van dat plafond? Zijn daardoor andere aanvragen (met 'winstgevende' projecten) niet meer in aanmerking gekomen voor deze subsidie?

Leerpunten

15. Welke aanbevelingen ter verbetering zijn mogelijk met betrekking tot subsidiebeleid en subsidieverstrekking?

3.2 Normenkader

Om de verzamelde informatie te beoordelen en om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, is gebruikgemaakt van een normenkader. Dit kader is bij dit rapport gevoegd als bijlage 1.

3.3 Onderzoeksmethoden

Voor het verzamelen van de benodigde informatie en het beantwoorden van de onderzoeksvragen zijn de volgende onderzoeksmethoden gebruikt:

- Documentenstudie
- Casestudy
- Interviews

Documentenstudie

Om inzicht te krijgen in de visie van de gemeente Dalfsen op het instrument subsidie, hoe het instrument subsidie wordt ingezet, of dit rechtmatig gebeurt en het verwachte effect sorteert, zijn verschillende documenten bestudeerd: beleidsdocumenten, verantwoordingsdocumenten, handboeken voor procedures, enzovoorts. Op basis van de documentenstudie zijn topiclists opgesteld voor de interviews met betrokkenen. Een complete lijst van de bestudeerde documenten is opgenomen als bijlage 2.

Casestudy

Onderdeel van het onderzoek is een casusonderzoek onder acht verschillende subsidieontvangers, te weten:

1. SAAM Welzijn, uitvoeringsplan Dalfsen kerngezond
2. Duurzame Dorpen
3. Blauwe Bogendagen
4. SV Nieuwleusen
5. Muziekvereniging Polyhymnia
6. De Kern Algemeen Maatschappelijk Werk
7. Road2work (ROTO-werk)
8. Kunst op straat

De selectie van de casussen heeft plaatsgevonden op basis van de volgende criteria:

- Omvang van de subsidie en spreiding over de categorieën klein, middelgroot en groot.
- Vorm van de subsidie en spreiding over de categorieën activiteitsubsidie, budgetsubsidie en projectsubsidie.
- Spreiding van gesubsidieerde instellingen naar publieksbereik volgens de categorieën klein, middelgroot en groot.
- Representatief aantal professionele (met beroepskrachten) en niet-professionele instellingen.
- Instelling uit het sociaal domein.

De bestudeerde casussen zijn middels een deskresearch en interviews met de ontvangers getoetst aan:

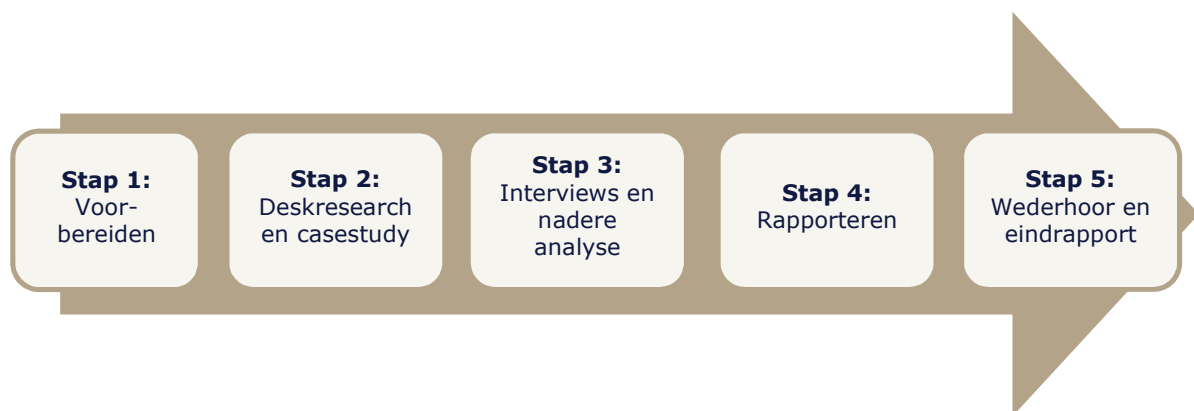
- a. het vastgestelde beleid (algemene subsidieverordening en beleidsregels);
- b. de organisatie van het subsidieproces;
- c. de praktische uitvoering van het subsidieproces (waaronder de gehanteerde subsidievormen);
- d. de passendheid van subsidievoorwaarden;
- e. de mate van doeltreffendheid van de verleende subsidie;
- f. de betrokkenheid van de raad.

Interviews met betrokken organisaties/functionarissen

Voor verdieping en nadere duiding zijn interviews gehouden. Er zijn intern gesprekken gevoerd met medewerkers van de ambtelijke organisatie, de verantwoordelijke portefeuillehouders en een aantal raadsleden, vergezeld van de griffier. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met ontvangers van de acht geselecteerde subsidies (casussen). De complete lijst van geïnterviewde personen is te vinden in bijlage 3. Voor de interviews met intern en extern betrokkenen zijn topiclists gehanteerd (bijlage 5).

3.4 Werkwijze gedurende het onderzoek

Het onderzoek concentreert zich op de periode 2016-2020. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode eind oktober 2019 tot en met januari 2020. De gehanteerde onderzoeks aanpak kent schematisch de volgende stappen (zie figuur 1).

Figuur 1 Stappenplan

Hoofdstuk 4 Beleidskader en omvang subsidies

Dit hoofdstuk beschrijft wat de gemeente Dalfsen onder subsidies verstaat, hoe het beleid is vormgegeven, welke soorten subsidies er zijn, wat de feitelijke omvang is, of deze zijn opgenomen in een eenduidig register, wat de gemeente beoogt met haar subsidiebeleid en in hoeverre de raad bij de vormgeving van dit alles betrokken is geweest en tenslotte hoe uitvoering is gegeven aan de subsidieregeling innovatieve projecten. Eerst volgt een toelichting op het instrument subsidie en daarna worden de deelvragen 1 tot en met 5 en 14 beantwoord.

4.1 Het instrument subsidie

De Algemene wet bestuursrecht (Awb)¹ geeft helder aan wat er onder een subsidie wordt verstaan. Van subsidie is sprake als het om geldverstrekkingen gaat die voldoen aan de volgende kenmerken:

- Het betreft een aanspraak op financiële middelen (dus geen in natura verstrekking),
- die door een bestuursorgaan worden verstrekt,
- met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager,
- anders dan als betaling voor het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.

Deze omschrijving houdt in dat een subsidie altijd wordt verstrekt met een bepaald doel, voor bepaalde activiteiten. Met andere woorden: de bestedingsrichting van de middelen moet duidelijk zijn.

Gemeenten sluiten met regelmaat overeenkomsten met de instellingen die een groot subsidiebedrag ontvangen, bijvoorbeeld via Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF). Dit houdt in dat er een subsidie wordt toegekend waaraan een contract (uitvoeringsovereenkomst) is verbonden. Hiermee komen subsidieverlening en commerciële transacties in de praktijk soms dicht tegen elkaar aan te liggen. Het voordeel van een subsidieovereenkomst is dat rechten en verplichtingen nader kunnen worden omschreven en beter kunnen worden afgedwongen.

Het inzetten van subsidies als instrument om bij te dragen aan het realiseren van beleidsdoelstellingen biedt niet alleen kansen. Er zijn ook risico's aan verbonden in vergelijking met realisatie door de eigen organisatie. Het is dan ook niet onbesproken. Kanttekeningen zijn bijvoorbeeld²:

- De beperkte effectiviteit van het instrument subsidie, in termen van zicht hebben op de mate waarin de gewenste maatschappelijke effecten ook daadwerkelijk worden bereikt.
- Een gebrek aan controle op, en het matige beheer van subsidies.

4.2 Kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad bij subsidies

Door subsidies te zien als een belangrijk middel om maatschappelijke doelen in samenwerking met de samenleving tot stand te brengen, komen de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad steeds nadrukkelijker in beeld (zie paragraaf 1.2).

¹ Titel 4.2. handelt over subsidies.

² Algemene Rekenkamer, 2011, *Leren van subsidie-evaluaties*, p. 1-50.

4.3 Vraag 1: Wat verstaat de gemeente Dalfsen onder subsidies?

De juridische grondslag om subsidies te verlenen heeft de gemeente Dalfsen onder andere neergelegd in de Algemene subsidieverordening 2013 (ASV). Daarop zijn de vele uitvoeringsregelingen, de beleidsregels, gebaseerd.

Een omschrijving van wat wordt verstaan onder het begrip subsidie ontbreekt. Er is wel een verwijzing opgenomen naar de Awb, die hierboven is aangehaald (paragraaf 4.1).

Tijdens de interviews is als verklaring gegeven dat de gemeente Dalfsen geen subsidienota kent. In een dergelijke nota kunnen de criteria worden neergelegd wanneer gekozen wordt voor het instrument subsidie, wanneer voor inkoop en aanbesteding, wanneer voor samenwerking met andere overheden (bijvoorbeeld in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling) of wanneer het de voorkeur heeft om als gemeente de taak zelf uit te voeren.

Nu een dergelijke nota in Dalfsen ontbreekt, blijken er verschillende opvattingen te zijn wanneer het instrument subsidie bij voorkeur wordt ingezet. In de praktijk komt het voor dat dan het ene instrument (subsidie) wordt ingezet en daarna voor dezelfde taak een medewerker in dienst van de gemeente wordt genomen (gemeentelijke uitvoering). De argumentatie voor deze wijziging wordt niet expliciet gemaakt.

4.4 Vraag 2: Welke soorten subsidies zijn er, wat is de omvang van de feitelijke subsidies en aan welke instellingen c.q. sectoren worden die verstrekt?

De gemeente Dalfsen is gericht op de lokale samenleving en zegt in de diverse beleidsdocumenten inwoners, instellingen, organisaties en bedrijven te willen ondersteunen. Zo begint het Coalitiedocument 2018-2020 met de stelling dat inwoners en overheid samen optrekken en dat grote waarde wordt gehecht aan deze samenwerking. Het credo is initiatieven en voorzieningen in eigen wijken en kernen te stimuleren en te ontplooiën.

In de vele kadernota's en andere beleidsstukken is deze ambitie uitgewerkt en daarin worden soms bepaalde doelgroepen onderscheiden, zoals jongeren tot 18 jaar, senioren en mensen met een handicap. Van een expliciete prioritering van bepaalde groepen is geen sprake.

Soorten subsidies

Op de vele beleidsterreinen waarvoor (kader)nota's en andere beleidsstukken zijn vastgesteld wordt ter uitvoering vaak gekozen voor het subsidie-instrument. Ter uitvoering zijn op vele terreinen beleidsregels vastgesteld. Een overzicht van deze beleidsregels is opgenomen als bijlage 6.

Wat opvalt is dat de ASV niet gebaseerd is op het model van de VNG en ten opzichte daarvan niet meer actueel is. Ook de opsomming van de relevante beleidsterreinen is niet meer actueel, zo ontbreekt het beleidsterrein duurzaamheid.

Daarnaast is niet gemotiveerd waarom in het ene geval een beleidsregel door de gemeenteraad wordt vastgesteld en in het andere geval door het college van burgemeester en wethouders. Ook ontbreekt een motivering waarom in het ene geval een subsidieplafond wordt vastgesteld door de gemeenteraad en in het andere geval door het college van burgemeester en wethouders. In een enkele verordening is de uitvoering opgedragen aan een afdelingshoofd, terwijl voor alle andere regelingen het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is.

Ook wordt soms de vorm van een verordening gekozen, wat miskent dat beide vormen een andere juridische status hebben.³

De vele beleidsregels, waarvan een aantal meer dan vijftien jaar geleden zijn vastgesteld, vragen om samenhang en overzicht en roepen vragen op of alle beleidsregels nog wel worden toegepast.

Tijdens de interviews is besproken in hoeverre de gedetailleerdheid van de beleidsregels nog passend is bij de actuele trend waarbij vooral maatwerk wordt gevraagd en er juist behoefte is aan een juridisch kader dat daarvoor de beleidsruimte biedt. Thans biedt de ASV alleen via de hardheidsclausule de mogelijkheid om in incidentele gevallen af te wijken van de vaste norm. Van de hardheidsclausule wordt in de praktijk maar weinig gebruikgemaakt.

De ASV kent drie soorten subsidies (zie tabel 1).

Tabel 1 Soorten subsidies (ASV gemeente Dalfsen)⁴

Subsidienvorm	Omschrijving
Activiteitensubsidie	Een jaarlijkse subsidie voor activiteiten van een instelling, die voor maximaal vier jaar kan worden vastgesteld.
Budgetsubsidie	Een subsidie voor activiteiten, waarbij de gemeente het recht op subsidie afhankelijk stelt van inhoudelijke eisen waaraan de activiteiten moeten voldoen. De coördinatie, productontwikkeling en uitvoering van deze activiteiten zijn in handen van een instelling.
Projectsubsidie	Een subsidie voor een samenhangend geheel van activiteiten, die gedurende een bepaalde tijd worden uitgevoerd om een nader omschreven doel te bereiken. Hierbij wordt met name gedacht aan beleidsintensiverende of vernieuwende activiteiten. Bij een projectsubsidie gaat het om een bepaalde activiteit of project waarvoor eenmalig subsidie wordt gegeven.

In de praktijk worden deze termen niet altijd herkend, kwam uit de interviews naar voren. Zo blijken er ook vele waarderingssubsidies te bestaan waartegenover geen prestatie behoeft te staan. Ook komen start- en instandhoudingssubsidies voor die van jaar tot jaar worden toegekend, aangezien de betreffende instelling soms voor 99% afhankelijk is van de gemeentelijke subsidie.

Hoewel er een subsidienota ontbreekt, is de visie van het gemeentebestuur dat het verlenen van een subsidie tijdelijk zou moeten zijn, maar dat is niet altijd mogelijk.

Er blijken in de praktijk ook tussenvormen te bestaan, zoals investeringssubsidies aan inwoners en bedrijven in het kader van de warmtetransitie en loonkostensubsidies ten behoeve van re-integratie in de arbeidsmarkt. De gemeentelijke bijdrage aan de regio Zwolle is in een enkel gesprek ook aangemerkt als een vorm van subsidiëring.

³ Een verordening heeft externe werking, waarop inwoners een beroep kunnen doen. Een beleidsregel bindt alleen de gemeente zelf, hetgeen betekent dat inwoners er op moeten kunnen vertrouwen dat de beleidsregel wordt nageleefd.

⁴ Bron: website gemeente Dalfsen.

Indirecte subsidies⁵ blijken als zodanig niet herkend te worden. Deze worden ook niet geregistreerd als een subsidie.

Voor een goede definiëring van subsidies kan niet teruggevallen worden op een subsidienota waarin de diverse vormen zijn uitgewerkt.

Omvang subsidies

In een ideale situatie publiceert de gemeente jaarlijks als bijlage bij het jaarverslag een register met de in dat jaar verleende subsidies, zowel totaal als per beleidsterrein en subsidieontvanger. De gemeente Dalfsen kent wel een register, maar dat heeft alleen een boekhoudkundige functie en pretendeert niet dat het een compleet overzicht biedt. In plaats daarvan is gebruikgemaakt van een uitdraai uit het financiële systeem. Op die gegevens is onderstaande tabel gebaseerd.

Tabel 2 Uitbetaalde subsidiebedragen 2016 tot en met 2019

Jaar	2016	2017	2018	2019
Bedrag	€ 3.308.331	€ 4.485.581	€ 4.556.129	€ 3.890.326

Het financiële systeem is niet eenduidig in het vastleggen van de soort subsidie, zodat een dergelijk overzicht niet kan worden gegeven. Datzelfde geldt voor de van toepassing zijnde verordening of beleidsregel. Dat wordt hierin niet vastgelegd. In bovengenoemde bedragen is niet de waarde van indirecte subsidies meegenomen.

Hoewel de ASV in artikel 4, lid 2 voorschrijft dat het college van burgemeester en wethouders tenminste éénmaal in de vier jaar een verslag uitbrengt over de doeltreffendheid en de effecten van de verleende subsidies, is een dergelijk verslag in de afgelopen jaren niet uitgebracht.

4.5 Vraag 3: Is er een eenduidig register, waarin alle verleende subsidies per jaar zijn opgenomen?

Een dergelijk register dat openbaar wordt gemaakt, ontbreekt. Voor eigen registratie en voor boekhoudkundige doeleinden wordt een register bijgehouden, waarin echter niet alle door de gemeente verleende subsidies zijn opgenomen.

Tijdens de gesprekken met subsidieontvangers is de wens naar voren gekomen dat een dergelijk openbaar subsidieregister zou worden uitgebracht. Dat zou de transparantie van de subsidieverlening sterk vergroten.

4.6 Vraag 4: Is er per subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt?

In de meeste van de onderzochte verordeningen en beleidsregels is een algemeen doel opgenomen dat de gemeente met de subsidie wil bereiken. In een enkel geval is het doel van de regeling het kunnen verstrekken van de betreffende subsidie.

⁵ Een indirecte subsidie is de levering van goederen of diensten van de gemeente aan organisaties en individuen, die niet inbegrepen zijn in een directe subsidie en die niet in rekening worden gebracht. Hierbij kan gedacht worden aan het verhuren van accommodaties tegen niet kostendekkende tarieven, aan diensten in natura (menskracht) of aan materiaal (bijvoorbeeld plaatsen van hekken bij evenementen). Ook wordt hieronder begrepen de materiele of financiële begunstiging van specifieke derden, buiten de subsidiestaat om.

Uit de verantwoording van de aanwending van de subsidie zou moeten blijken in hoeverre het doel ook is behaald en de subsidie daadwerkelijk effect heeft gehad. Niet alle verleende subsidies behoeven echter te worden verantwoord. De gemeente heeft in de ASV daarvoor een grens gesteld bij € 15.000. Een sportvereniging ontvangt bijvoorbeeld een jeugdledensubsidie naar rato van het aantal jeugdleden en bepaalt eigenstandig de aanwending. Uit de interviews is wel naar voren gekomen dat de subsidie daadwerkelijk voor het doel wordt aangewend waarvoor het is verleend.

4.7 Vraag 5: Is de raad proactief geweest met betrekking tot de totstandkoming van het subsidiebeleid, monitoring van doelen en effecten en eventueel bijstellen van subsidievertrekkingen?

Uit de documentenstudie komt naar voren dat de gemeenteraad vele verordeningen heeft vastgesteld en daarmee invulling heeft gegeven aan de kaderstellende rol.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat de gemeenteraad op afstand staat wat betreft de uitvoering van het subsidiebeleid. Het college van burgemeester en wethouders stelt de meeste beleidsregels voor de uitvoering vast en soms het subsidieplafond, waarvan ook de stelling is te verdedigen dat dit tot het budgetrecht van de gemeenteraad behoort. De ASV is op dit punt niet duidelijk doordat het deze bevoegdheid zowel aan de gemeenteraad als aan het college van burgemeester en wethouders toekent.

Uit het gesprek met de raadsleden is naar voren gekomen dat enerzijds meer inzicht in de feitelijke uitvoering is gewenst, dat wil zeggen dat inzicht wordt gegeven in de verleende subsidies, bijvoorbeeld in de vorm van een openbaar subsidieregister. Anderzijds wordt de bestaande bevoegdheidsverdeling ook wel als praktisch gezien.

4.8 Vraag 14: Is er in de afgelopen twee jaar sprake geweest van het bereiken van een subsidieplafond bij de subsidieregeling innovatieve preventieprojecten, waardoor andere aanvragen niet meer in aanmerking zijn gekomen voor deze subsidie?

Uit de ontvangen informatie is niet naar voren gekomen dat deze situatie zich heeft voorgedaan.

Hoofdstuk 5 Uitvoering subsidiebeleid

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoering van het subsidiebeleid. Hiervoor zijn acht casussen bestudeerd. Deze acht casussen zijn een verdieping op de praktijk bij de gemeente Dalfsen. De casestudy kan gezien worden als een *reality check*. Aan de hand van een casus is getoetst in hoeverre de subsidieregels worden toegepast, of er afspraken zijn gemaakt over doelen, prestaties, effecten en verantwoording, maar ook of het subsidiebedrag correct is besteed.

De volgende casussen zijn geanalyseerd:

1. SAAM Welzijn, uitvoeringsplan Dalfsen kerngezond
2. Duurzame Dorpen
3. Blauwe Bogendagen
4. SV Nieuwleusen
5. Muziekvereniging Polyhymnia
6. De Kern Algemeen Maatschappelijk Werk
7. Road2work (ROTO-werk)
8. Kunst op straat

Er is informatie verzameld bij deze gesubsidieerde verenigingen en instellingen als ook bij de betrokken medewerkers van de gemeente. Een uitgebreide beschrijving hiervan is opgenomen als bijlage 4. Op basis van de uitkomsten van de casestudy worden hierna de vragen 6 tot en met 13 beantwoord.

5.1 Vraag 6: Zijn de beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties, die met de subsidies beoogd worden, vooraf zo concreet en meetbaar mogelijk geformuleerd en kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?

De onderzochte subsidies zijn verspreid over diverse beleidsterreinen (sport, welzijn, jeugd, cultuur, preventief gezondheidsbeleid, enzovoorts) waarvoor een beleidsnota is vastgesteld. Er wordt in de meeste subsidiebeschikkingen waarbij een subsidie wordt toegekend wel verwezen naar de relevante beleidsnota's, maar een expliciete koppeling tussen de doelen uit de beleidsnota en de verstrekte subsidies wordt niet altijd gemaakt. Een voorbeeld hiervan is de subsidie voor het maatschappelijk werk. In de subsidiebeschikking zijn geen specifieke doelen opgenomen. Er is verwezen naar doelen die vallen onder de verschillende beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Ook zijn in de bestudeerde casussen niet altijd concrete, meetbare en afdwingbare afspraken gemaakt met de gesubsidieerde partijen.

Voor het ontbreken van specifieke doelen en prestaties zijn in de interviews meerdere verklaringen gegeven. Zo wordt ten eerste bij kleine activiteiten- en projectsubsidies niet altijd om een uitgeschreven plan gevraagd. Wel wordt bij het indienen van een subsidie altijd een (digitaal) formulier ingediend. In de gesprekken is aangegeven dat het niet altijd evenredig en noodzakelijk is om bij kleine bedragen om specifieke doelen en prestaties te vragen. Een voorbeeld hiervan is de jeugdsportsubsidie die verstrekt is aan SV Nieuwleusen. Per jeugd lid ontvangt de vereniging € 8,52, waarmee de vereniging in 2019 in totaal € 3.288,70 ontving. Aan de besteding van deze subsidie zijn vooraf geen specifieke en meetbare doelen gekoppeld. Er is tijdens de interviews aangegeven dat het ook geen taak van de gemeente is om naar de besteding van dergelijke subsidies te vragen of de effectiviteit ervan te onderzoeken, gelet op de hoogte van de verstrekte subsidiebedragen en het feit dat een verantwoording nooit waterdicht is. Deze soort subsidie wordt dan ook beschouwd als een duwtje in de rug om een

bepaalde ontwikkeling mogelijk te maken. Een subsidie voor een dergelijke sportvereniging wordt in dat kader meer gezien als een waarderingssubsidie.

Toch is het niet zo dat de hoogte van het bedrag de enige reden is voor het niet concreet benoemen van de doelen en prestaties. Er zijn ook grote subsidieaanvragen, zoals die voor het maatschappelijk werk, waarvoor geen concrete prestaties of indicatoren zijn benoemd. In gesprekken is aangegeven dat prestatie-indicatoren bij maatschappelijk werk tot focus kunnen leiden, terwijl de organisatie volgend is op wat er in de samenleving gebeurt en op de ontwikkelingen die de gemeente nastreeft. Maatschappelijk werk is een basisvoorziening binnen de gemeente, wat betekent dat het maatschappelijk werk flexibel moet zijn in het opschalen en afschalen bij acute problemen. Daarom zijn de doelen en prestaties vooraf lastig te definiëren. Daarnaast ziet de gemeente Dalfsen partijen als De Kern Maatschappelijk Werk als belangrijke sparringpartner in het sociaal domein. Dat soort resultaten of effecten zijn vooraf niet in een subsidieaanvraag te gieten. Wel vindt er verantwoording plaats over de uiteindelijke inzet.

5.2 Vraag 7: Is er een duidelijke relatie tussen deze doelen en de gevraagde prestaties? Zijn deze gebaseerd op een subsidieregeling of op een ander vastgesteld document?

Aangezien de doelen niet altijd concreet zijn gemaakt of zijn gekoppeld aan de bredere beleidsdoelstellingen van de gemeente Dalfsen, is het leggen van een relatie tussen die doelen en de prestaties lastig. Zoals eerder beschreven wordt in de beschikking wel vaak verwezen naar de geldende beleidsnota's op het gebied waarbinnen de subsidie wordt verstrekt, zoals de nota sport of cultuur.

Beleidsregels en verordeningen

De beleidsregels geven de specifieke inhoudelijke eisen per subsidie weer en hebben alle de ASV als basis. Op het moment dat de ASV niet als grondslag geldt, is er een specifieke subsidieverordening van toepassing. Bij de subsidies met een aparte subsidieverordening toetst en refereert de gemeente altijd hieraan. Zo ver het casusonderzoek betreft, zijn de procedures rondom subsidieverstrekking conform de geldende regels uitgevoerd. Er zijn op dit moment veel beleidsregels en meerdere verordeningen (zie bijlage 6), wat het soms onduidelijk maakt onder welke van deze een subsidie valt. De praktijk leert echter dat subsidieaanvragers altijd geholpen worden bij het vinden van de juiste verordening of beleidsregels.

Een aantal gesubsidieerde partijen geeft aan dat zij samen met de gemeente tot nadere afspraken zijn gekomen over de eisen en voorwaarden voor het aanvragen van subsidie. Een goed voorbeeld hiervan zijn de Duurzame Dorpen. Zij hebben zelf een processtap toegevoegd voorafgaand aan het indienen van een plan voor subsidie door het vooraf bij elkaar te toetsen. Dat toetsen gebeurt door de dorpen zelf.

Dienstverlening

De dienstverlening richting subsidieontvangers is volgens de meeste respondenten op orde. Dalfsen kenmerkt zich als een betrouwbare en soepele gemeente. De gemeente Dalfsen hanteert ruime deadlines om documenten aan te leveren en attendeert aanvragers ook vaak op het op tijd indienen van de benodigde stukken. Een kritische kanttekening hierbij is dat sommige subsidieaanvragers aangeven een aanspreekpunt in de organisatie te missen. Hierbij gaat het met name om een contactpersoon voor vragen over subsidiebeleid en rondom de aanvraag. Meerdere respondenten geven aan dat het ambtelijk apparaat op dit vlak tamelijk gefragmenteerd is, waarbij de inhoudelijke en procedurele kennis wel aanwezig zijn, maar versplinterd. Dit beeld wordt ondersteund door een enquête die onlangs is uitgezet onder

ondernemers waaruit eveneens blijkt dat zij behoefte hebben aan een direct aanspreekpunt binnen de gemeente.

5.3 Vraag 8: Welke activiteiten worden gesubsidieerd, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en wat zijn de beoogde maatschappelijke prestaties?

In de onderzochte casussen valt uit de subsidiebeschikking op te maken welke activiteiten gesubsidieerd worden. Per subsidie is opgenomen welke regels van toepassing zijn en wat de hoogte van de subsidie is. Wat niet altijd is opgenomen, zijn de doelen van de gemeente waaraan wordt bijgedragen. Dit hangt samen met de eerdere constatering dat er in de beschikking of de verantwoordingsdocumenten niet altijd gerefereerd wordt aan de relevante beleidsnota's en doelstellingen. De beoogde maatschappelijke prestaties zijn daarmee niet altijd vooraf helder gemaakt.

Wel is er doorgaans goed zicht op de voortgang van de prestatie bij de verleende subsidies. Een goed voorbeeld hiervan zijn de Duurzame Dorpen. Met deze partijen heeft de gemeente via de betrokken ambtenaar bijna wekelijks contact. Daarnaast zijn er vier keer per jaar officiële evaluatiemomenten met de betrokken wethouder en heeft ieder dorp een jaarrekening en een jaarverslag dat ze indient. Maar ook als het gaat om welzijnswerk en maatschappelijk werk, is er periodiek overleg en houdt de gesubsidieerde partij de gemeente goed op de hoogte van de geleverde prestaties. Bij kleine activiteiten- en projectensubsidies zoals de jeugdsportsubsidie of de zogenaamde 'hafabraverenigingen'⁶ waar Muziekvereniging Polyhymnia onder valt, vindt niet of nauwelijks tussentijdse terugkoppeling plaats gedurende het jaar.

5.4 Vraag 9: Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd, hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?

Zoals in hoofdstuk 4 beschreven kent de gemeente Dalfsen drie soorten subsidies:

1) activiteitensubsidies, 2) projectensubsidies, 3) budgetsubsidies. Deze drie vormen gaan elk gepaard met eigen voorwaarden voor wat betreft verantwoording. Het onderscheid tussen de subsidies wordt gemaakt door de hoogte van de subsidie. De gemeente vraagt tot € 50.000 geen financiële verantwoording. Voor budgetsubsidies worden altijd afspraken gemaakt over de verantwoording. Bij projectsubsidies wordt bij grote subsidies altijd een verantwoording gevraagd, maar ook bij kleinere subsidies wordt doorgaans gevraagd om verantwoordingstukken. Dit heeft ermee te maken dat een projectsubsidie regelmatig geëvalueerd dient te worden: werkt het en sluit het aan op de behoefte? Daarnaast gelden er voor sommige beleidsterreinen aparte beleidsregels naast de algemene subsidieverordening (zie bijlage 6). In deze regels zijn vaak extra eisen gesteld aan de verantwoording die subsidieaanvragers achteraf moeten afleggen. In de onderzochte casussen en uit de gesprekken blijkt dat over het afleggen van verantwoording doorgaans goed wordt gecommuniceerd.

Administratieve last

In veel van de gesprekken is aangegeven dat de verantwoording en de daaraan gekoppelde administratieve last evenredig is. Dat geldt overigens ook voor de administratieve last bij het aanvragen van een subsidie; deze is volgens de subsidieaanvragers evenredig aan het daaraan gekoppelde bedrag. Positief punt hierbij is dat de gemeente Dalfsen bij het aanvragen van subsidies de partijen altijd ondersteunt in het proces. De subsidieaanvragers zijn dan ook tevreden over de dienstverlening op dit vlak.

⁶ HaFaBra is een uitdrukking die wordt gebruikt als verzamelnaam voor de verschillende type blaasorkesten. HaFaBra is een samenvoeging van harmonie, fanfare en brassband.

Een aantal respondenten merkt op dat de administratieve last voor subsidieaanvragen in de cultuursector niet altijd in verhouding staat tot de hoogte van de subsidie. Het gaat hierbij om relatief kleine bedragen (variërend van € 100 tot € 1.000) waarvoor wel een plan geschreven moet worden, verantwoording voor afgelegd moet worden en een evaluatie plaatsvindt.

5.5 Vraag 10: Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?

Afhankelijk van het bedrag van de subsidie en de geldende verordening en beleidsregels, wordt er verantwoording afgelegd. Bij subsidies van € 50.000 en meer wordt er altijd om een jaarverslag en jaarrekening gevraagd. Uit de verantwoording is doorgaans op te maken welke bedragen zijn uitgegeven en wat daarvoor is gedaan.

Het is uit de casestudies en de gesprekken niet duidelijk geworden in hoeverre de raad periodiek op de hoogte wordt gebracht van de doelrealisatie en de daarmee gemoeide bedragen. Het lijkt erop dat de raad over majeure subsidies wel wordt bijgepraat, zoals SAAM Welzijn en De Kern Maatschappelijk Werk, maar niet over de kleinere subsidies. Er wordt binnen de P&C-cyclus wel verantwoording afgelegd aan de raad en de afwijkingen worden daarbinnen gemeld, maar over specifieke subsidieaanvragen wordt niet gerapporteerd. Uit gesprekken blijkt dat daar ook niet altijd behoefte aan is. Wel zou de raad het waarderen als er vaker vanuit het college of de gesubsidieerde partij een update wordt gegeven van de bijdrage aan de doelrealisatie.

Uit de gesprekken en de casestudies komt naar voren dat voor verantwoordingsstukken zoals jaarrekeningen en jaarverslagen doorgaans geen vast format wordt vereist. Dit wordt door sommige respondenten als positief ervaren omdat de jaarverslagen daarmee op basis van de geleverde prestaties van dat jaar geschreven kunnen worden. Anderen geven aan dat er hierdoor weinig uniformiteit is in de verantwoording waarmee het lastig is om te sturen.

5.6 Vraag 11: Zijn de effecten van de activiteiten van de ontvanger van de subsidie ten aanzien van de gevraagde beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties zichtbaar, waardoor deze effecten geëvalueerd kunnen worden?

Eerder is vastgesteld dat bij verschillende subsidies om uiteenlopende redenen geen concrete doelen en prestaties zijn vastgesteld. Ditzelfde geldt voor effecten. Als het gaat om maatschappelijk werk bijvoorbeeld, is het gezien de aard van het werk op voorhand lastig om vast te stellen wat de effecten zijn. Het gaat immers om werk dat inzet op preventie (wat anders tot een zorgvraag zou kunnen leiden), de effecten bevinden zich daarmee veelal op casusniveau (het individu dat ondersteuning ontvangt). Dat maakt het lastig om de effecten van de activiteiten te evalueren. Tevens zijn er subsidies, zoals voor de Duurzame Dorpen, waarbij het gedurende de voortgang lastig is om effecten waar te nemen, omdat dit afhangt van het type project dat wordt opgestart. Daarnaast speelt de factor tijd hierin een rol, sommige projecten kosten jaren om op te starten. Uit gesprekken komt naar voren dat 'het leefbaar houden van de dorpen' het voornaamste beoogde effect is.

Er zijn echter ook subsidies waarbij de effecten wel vooraf concreet zijn benoemd en waarbij een koppeling is gemaakt met de geldende beleidsnota. Een voorbeeld hiervan is 'Uitvoeringsplan Dalfsen Kerngezond' waarin SAAM Welzijn de effecten heeft benoemd die teruggrijpen op de nota *Preventief Gezondheidsbeleid*.

- Weerbare en krachtige inwoners.
- Vroegtijdige signalering op een lage ervaren gezondheid.

- Goede doorverwijzing en passend aanbod.
- Betere verbinding tussen gezondheidsbevordering, welzijn en eerstelijnszorg.

Bewaken van de uitvoering

Het bewaken van de uitvoering verloopt doorgaans goed, blijkt uit gesprekken. Uit de acht bestudeerde casussen kan vastgesteld worden dat er gedurende de rit regelmatig voortgangsoverleggen plaatsvinden. Hiervoor zijn niet altijd formele afspraken gemaakt in de beschikking, maar in de praktijk vinden ze wel plaats. Bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken wordt gecommuniceerd met het college. Ook komt uit interviews naar voren dat de gesubsidieerde instellingen zelf actief rapporteren over de stand van zaken qua doelrealisatie en uitputting van het budget.

5.7 Vraag 12: Welke maatschappelijke effecten zijn bereikt? Komen deze overeen met de beoogde maatschappelijke effecten? Zijn deze effecten te kwantificeren?

Waar er vooraf geen doelen en prestaties zijn benoemd, is het lastig deze te linken aan beoogde maatschappelijke effecten, laat staan deze te kwantificeren. Tegelijkertijd moet opgemerkt worden dat er wel degelijk gewenste maatschappelijke effecten bereikt worden. Of zoals een respondent opmerkte: *'Niet alles is meetbaar, maar wel merkbaar.'*

Een van de voorbeelden hiervan is SV Nieuwleusen die jeugsportsubsidie ontvangt per jeugdlid. Hieraan zijn buiten het invullen van een formulier en het aanleveren van een ledenlijst geen nadere prestatie-eisen gekoppeld. Uit gesprekken blijkt dat het subsidiegeld wel degelijk ingezet wordt voor activiteiten die zijn gericht op de doelgroep. Zo heeft de jeugsportsubsidie bijgedragen aan:

- Contributieverlaging
- Voetbalschool Nieuwleusen
- Betaalde jeugdtrainers
- Jong Oranje
- Jeugd voetbalkamp

De effecten en de doelrealisatie die via de verstrekte subsidies worden bereikt, zijn op dit moment niet altijd terug te vinden in P&C-documenten. Als het om grote subsidies gaat, zoals die voor het welzijnswerk of maatschappelijk werk, dan wordt de gemeenteraad actief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluaties. Dit gebeurt niet alleen via het college, maar de organisaties onderhouden ook contact met de raad.

De raad is in veel gevallen ook niet op zoek naar prestatie-indicatoren, maar hecht wel waarde aan een goede informatievoorziening middels een gesprek of presentatie van de desbetreffende subsidieontvanger. Met een dergelijk persoonlijk contact ontstaat er interactie en kunnen vragen over de praktijk van uitvoering van de activiteiten goed worden beantwoord.

5.8 Vraag 13: Wordt er, waar dat van toepassing is, gecontroleerd of het geld besteed is aan de doelen, waarvoor de subsidie is verleend?

De financiële verantwoording vindt doorgaans plaats op basis van de jaarrekening van de subsidieontvanger. Wanneer het een kleinere subsidie betreft volstaan doorgaans de facturen voor de gemaakte kosten. Maar er zijn ook gevallen, zoals de jeugsportsubsidie, waarbij geen controle plaatsvindt op de besteding van het geld. Het valt uit de onderzochte casussen niet op te maken in hoeverre de beschikkingen middels de jaarrekeningen ook geëvalueerd worden op basis van doelmatigheid. Wel komt uit de gesprekken naar voren dat de uitkomsten van de evaluatiegesprekken met de subsidieontvangers worden meegenomen bij het eventueel

verstrekken van een beschikking voor het volgende jaar. Of dit ook leidt tot bijstelling van de verordening of het subsidiebeleid is niet vast te stellen.

De gemeenteraad wordt via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitgaven die er op de verschillende beleidsterreinen en programma's zijn gedaan. Het is voor de raad niet inzichtelijk welke delen van de financiële stromen uit subsidies bestaan. De budgetten zijn wel onderbouwd, alle grootboeknummers zijn onderbouwd, maar de subsidies zijn niet uit de begroting te filteren. Oftewel, het is voor de raad niet inzichtelijk in welke mate subsidies onderdeel vormen van de totale uitgaven.

Bijlage 1 Normenkader

Vraag	Norm
Begrip en omvang subsidies	
1. Wat verstaat de gemeente Dalfsen onder subsidies?	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een heldere definitie opgenomen in de algemene subsidieverordening van de gemeente Dalfsen. • In de algemene subsidieverordening is expliciet duidelijk gemaakt aan welke inhoudelijke gemeentelijke doelstellingen de subsidies bijdragen. In de P&C-documenten is in de programma's aangegeven hoe en welke gesubsidieerde instellingen een bijdrage leveren aan de realisatie van de doelstellingen. • De gestelde kaders door raad en college voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.
2. Welke soorten subsidies zijn er, wat is de omvang van de feitelijke subsidies en aan welke instellingen c.q. aan welke sectoren worden die verstrekt?	<ul style="list-style-type: none"> • In de algemene subsidieverordening zijn de soorten subsidies benoemd en is het doel per soort beschreven.
3. Is er een eenduidig register, waarin alle verleende subsidies per jaar zijn opgenomen?	<ul style="list-style-type: none"> • Er is in de P&C-documenten een overzicht opgenomen, waarin staat aan welke instellingen, welke bedragen worden verstrekt en welk doel bereikt moet worden en hoe sturing plaatsvindt.
4. Is er per subsidieregeling vastgelegd wat de gemeente beoogt?	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente Dalfsen heeft een expliciete beschrijving van de voorwaarden opgenomen in de beschikking. • De voorwaarden sluiten aan op de doelstellingen die de gemeente heeft vastgelegd in de algemene subsidieverordening. De gestelde kaders door raad en college voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. • Er zijn spelregels opgesteld in het subsidiebeleid (beleidskader) en dit is doorvertaald in beleidsregels voor bijvoorbeeld sportinstellingen, culturele instellingen, welzijnsinstellingen, et cetera (differentiatie naar sectoren). • Er is een duidelijke bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsverdeling met de gesubsidieerde instellingen vastgelegd en deze afspraken worden actief gemonitord en op gestuurd.

Vraag	Norm
<p>5. Is de gemeenteraad proactief geweest met betrekking tot de totstandkoming van het subsidiebeleid, monitoring van doelen en effecten en eventueel bijstellen van subsidieverstrekingen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De wensen van de gemeenteraad bij het opstellen van het subsidiebeleid zijn geïnventariseerd en afgewogen bij het opstellen van het beleid. • (Gesubsidieerde) instellingen zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van het subsidiebeleid. • De gemeenteraad wordt periodiek op de hoogte gebracht van doelrealisatie en de bijdrage van gesubsidieerde instellingen.
Per subsidieontvanger	
<p>6. Zijn de beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties, die met de subsidies beoogd worden, vooraf zo concreet en meetbaar mogelijk geformuleerd en kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn concrete (meetbare en afdwingbare) afspraken gemaakt met de gesubsidieerde instellingen en deze zijn vastgelegd. • Doelen en maatschappelijke effecten zijn SMART geformuleerd en komen expliciet terug in de subsidiebeschikkingen. • De procedures rondom subsidieverstreking worden uitgevoerd conform de beschreven procedures.
<p>7. Is er een duidelijke relatie tussen deze doelen en de gevraagde prestaties? Zijn deze gebaseerd op een subsidieregeling of op een ander vastgesteld document?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een expliciete aansluiting aanwezig tussen de subsidieverordening en het subsidiebeleid van de gemeente. Doelen vanuit het subsidiebeleid zijn doorvertaald in de subsidieverordening (operationalisering).
<p>8. Welke activiteiten worden gesubsidieerd, welke bedragen zijn hiermee gemoeid en wat zijn de beoogde maatschappelijke prestaties?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de individuele beschikking per gesubsidieerde instelling is opgenomen welke regels van toepassing zijn, aan welke doel van de gemeente wordt bijgedragen, welke activiteiten worden ontplooid en wat het subsidiebedrag is (conform modelverordening VNG).
<p>9. Wordt vooraf duidelijk gecommuniceerd hoe verantwoording van de besteding van de subsidie moet worden afgelegd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente heeft richting de subsidieontvanger eisen gesteld ten aanzien van het afleggen van verantwoording over het bestede subsidiebedrag. • De voortgang van de uitvoering wordt actief bewaakt. Bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken wordt bijgestuurd (tussentijdse wijzigingen). Dit wordt gecommuniceerd met het college.
<p>10. Wordt er achteraf (in verhouding tot het bedrag van de subsidie) in de praktijk een duidelijke verantwoording van de besteding van de subsidie afgelegd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeenteraad wordt periodiek op de hoogte gebracht van doelrealisatie en de bijdrage van gesubsidieerde instellingen. • Bij incidenten wordt de raad direct op de hoogte gebracht van de stand van zaken en zijn de

Vraag	Norm
	<p>mogelijkheden om bij te sturen in kaart gebracht. De procedures rondom subsidieverstrekking worden uitgevoerd conform de beschreven procedures.</p>
<p>11. Zijn de effecten van de activiteiten van de ontvanger van de subsidie ten aanzien van de gevraagde beleidsdoelen en de maatschappelijke prestaties zichtbaar, waardoor deze effecten geëvalueerd kunnen worden?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De voortgang van de uitvoering wordt actief bewaakt. Bij afwijkingen ten opzichte van de gemaakte afspraken wordt bijgestuurd (tussentijdse wijzigingen). Dit wordt gecommuniceerd met het college. • Gesubsidieerde instellingen rapporteren periodiek over de stand van zaken qua doelrealisatie en uitputting van het budget.
<p>12. Welke maatschappelijke effecten zijn bereikt? Komen deze overeen met de beoogde maatschappelijke effecten? Zijn deze effecten te kwantificeren?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de P&C-documenten is duidelijk vastgelegd welke bijdrage de gesubsidieerde instellingen hebben gehad bij de doelrealisatie.
<p>13. Wordt er, waar dat van toepassing is, gecontroleerd of het geld besteed is aan de doelen, waarvoor de subsidie is verleend?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De beschikkingen worden jaarlijks geëvalueerd op basis van doeltreffendheid (zijn de afgesproken doelen behaald?), doelmatigheid (in hoeverre is de subsidie opgegaan aan de afgesproken doelen?) en rechtmatigheid (zijn de procedures correct doorlopen?). • De uitkomsten van de evaluaties worden actief gebruikt om de individuele beschikkingen bij te stellen, alsmede de subsidieverordening en het subsidiebeleid. • De gemeenteraad wordt actief geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluaties. • De gemeenteraad wordt via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitgaven en het subsidiebudget in samenhang tot de gerealiseerde prestaties van de gesubsidieerde instellingen. • De verstrekte middelen (=subsidie) zijn volledig aan het afgesproken doel besteed.

Subsidie innovatieve projecten	
<p>14. Bij de subsidieregeling innovatieve preventieprojecten sociaal domein is de kernzin: <i>"We zijn op zoek naar vernieuwende projecten die bijdragen aan het voorkomen of vroegtijdig signaleren van problemen, zodat het welbevinden van inwoners wordt vergroot en er minder zorg nodig is."</i> Er wordt aangegeven dat er een subsidieplafond van € 100.000 per jaar is. Is er in de afgelopen twee jaar sprake geweest van het bereiken van dat plafond? Zijn daardoor andere aanvragen (met "winstgevende" projecten) niet meer in aanmerking gekomen voor deze subsidie?</p>	<ul style="list-style-type: none">• Er is bijgehouden hoe vaak het subsidieplafond is bereikt en andere aanvragen nadien, zijn gerapporteerd en ingelicht over het feit dat het subsidieplafond is bereikt.• Er is met de eventueel afgewezen aanvragen duidelijk gecorrespondeerd over de reden van afwijzing (het bereiken van het subsidieplafond).
Leerpunten	
<p>15. Welke aanbevelingen ter verbetering zijn mogelijk met betrekking tot subsidiebeleid en subsidieverstrekking?</p>	<p><i>Conclusies en aanbevelingen volgen uit het rekenkameronderzoek.</i></p>

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Datum	Type	Omschrijving
27 oktober 2003	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 27-10-2003
27 oktober 2003	Beleidsregel	Behartiging plaatselijk belang
27 oktober 2003	Beleidsregel	Emancipatie
27 oktober 2003	Beleidsregel	Sociaal-cultureel werk gehandicapten
27 september 2004	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 27-09-2004
27 september 2004	Beleidsregel	Eerste Hulp bij Ongevallen
27 september 2004	Beleidsregel	Hulp aan slachtoffers
27 september 2004	Beleidsregel	Speel-o-theek voor kinderen met en ontwikkelingsachterstand
21 april 2008	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 21-04-2008
21 april 2008	Verordening	Afkoppelen hemelwater
21 april 2008	Verordening	Instandhouding monumenten
23 mei 2011	Brief	Intentieovereenkomst samenwerking economie regio Zwolle
22 april 2013	Verordening	Algemene subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013 (gewijzigd op 23-03-2015)
29 september 2013	Overeenkomst	Renteloze lening voor renovatie voorgevel
9 maart 2015	Besluitenlijst	Raadscommissievergadering d.d. 09-03-2015
23 maart 2015	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 23-03-2015
23 juni 2015	Beleidsregel	Jeugdsportsubsidie
23 juni 2015	Beleidsregel	Ouderenbonden
7 juli 2015	Subsidieregeling	Extra aanpak zwerfafval
15 september 2015	Raadsvoorstel	Vrijwilligersbeleid en mantelzorgbeleid 2016 - 2020
14 december 2015	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 14-12-2015
14 december 2015	Verordening	Jeugdhulp
1 januari 2016	Nota	Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid 2016 - 2020
1 januari 2016	Nota	Kadernota Verbonden partijen
9 februari 2016	Beleidsregel	Bevordering en ondersteuning van sportactiviteiten voor mensen met een beperking
14 maart 2016	Besluitenlijst	Raadscommissievergadering d.d. 14-03-2016
21 maart 2016	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 21-03-2016
21 maart 2016	Beleidsregel	Maatschappelijke duurzaamheid
6 december 2016	Besluitenlijst	Raadscommissievergadering d.d. 06-12-2016
19 december 2016	Besluitenlijst	Raadsvergadering d.d. 19-12-2016
19 december 2016	Beleidsregel	Compensatieregeling zaalhuur culturele verenigingen
19 december 2016	Beleidsregel	Cultuureducatie basisscholen en voortgezet onderwijs
19 december 2016	Beleidsregel	Jeugdsubsidie culturele verenigingen
1 januari 2017	Overeenkomst	Project Road2Work IJssel-Vecht en gemeente Dalfsen
12 januari 2017	Managementletter	Managementletter 2016
30 januari 2017	Verordening	Starterslening
1 april 2017	Nota	Preventief gezondheidsbeleid
11 april 2017	Raadsvoorstel	Nota preventief gezondheidsbeleid 'Kerngezond Dalfsen'
12 juni 2017	Collegedadvies	Stand van zaken activiteiten Horstel en Dalfsen
13 juni 2017	Collegedadvies	Stedenband Horstel-Dalfsen
14 juni 2017	Verslag	Accountantsverslag 2016
27 juni 2017	Regeling	Budgethoudersregeling gemeente Dalfsen 2017
1 november 2017	Nota	Beleidskader en uitvoeringsafspraken 2018 - 2021 Peuteropvang en VVE 2018 - 2021
1 november 2017	Nota	Transformatie in de gemeente Dalfsen 'Dichter bij de kern'
14 november 2017	Raadsvoorstel	Kadernota transformatie sociaal domein 'Dichter bij de kern'
28 november 2017	Managementletter	Managementletter 2017
1 januari 2018	Kalender	Uitvoeringskalender 2018 - 2022
1 januari 2018	Infographic	Jaarverslag 2018 in een oogopslag
1 januari 2018	Nota	Kadernota afstand tot de arbeidsmarkt

16 januari 2018	Raadsvoorstel	Beleidskader Peuteropvang en VVE 2018 - 2021
26 maart 2018	Overdrachtsdocument	Een sterke gemeente in een veranderende wereld
17 april 2018	Raadsvoorstel	Kadernota afstand tot arbeidsmarkt Participatiewet
23 april 2018	Nota	Kleurrijke Kubus, Raadsagenda 2018 - 2022
24 april 2018	Collegeadvies	Beleidsregels subsidie Duurzame Lokale Kracht
1 mei 2018	Coalitiedocument	Dichtbij-DALFSEN-Dichtbij
1 mei 2018	Nota	Kadernota armoedebeleid en schuldhulpverlening
15 mei 2018	Raadsvoorstel	Kadernota armoede en schuldhulpverlening
15 mei 2018	Beleidsregel	Innovatieve preventieprojecten sociaal domein 2018 (gewijzigd op 15-05-2018)
4 juni 2018	Verslag	Accountantsverslag 2017
24 juli 2018	Collegeadvies	Vaststellen subsidie SAAM Welzijn 2017
24 juli 2018	Beleidsregel	Duurzame lokale kracht
1 september 2018	Programma	Bestuursprogramma 2018 - 2022
7 september 2018	Raadsvragen D66	Sportverenigingen helpen met subsidieaanvragen
30 september 2018	Memo	Beantwoording raadsvragen D66 d.d. 07-09-2018
1 oktober 2018	Nota	Kadernota Bewegen & Sporten 2019 - 2023 + bijlage
2 oktober 2018	Beleidsregel	Peuteropvang en VVE
23 oktober 2018	Raadsvoorstel	Kadernota Bewegen en Sporten 2019 - 2023
6 november 2018	Beleidsregel	Actievoorwaarden warmte
26 november 2018	Managementletter	Managementletter 2018
1 december 2018	Nota	Beleidsplan Armoede en schuldhulpverlening 2019 - 2023
1 december 2018	Nota	Kadernota Wonen-Welzijn-Zorg
11 december 2018	Raadsvoorstel	Beleidsplan armoede en schuldhulpverlening 2019 - 2022
17 december 2018	Verordening	Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2020
1 januari 2019	Register	Subsidieregister 2018
1 januari 2019	Nota	Actieplan laaggeletterdheid 2019 - 2020
1 januari 2019	Nota	Beleidsplan Afstand tot de Arbeidsmarkt
11 februari 2019	Collegeadvies	Vaststelling subsidieplafond en communicatie innovatieve preventieprojecten
12 februari 2019	Raadsvoorstel	Beleidsplan transformatie sociaal domein
15 februari 2019	Nota	Transformatie sociaal domein in uitvoering
15 februari 2019	Nota	Transformatie sociaal domein in uitvoering
16 april 2019	Raadsvoorstel	Afstand tot de arbeidsmarkt; beleid en uitvoering Participatiewet 2019 - 2022
26 april 2019	Besluit	Mandaatstatuut gemeente Dalfsen 2019
26 april 2019	Statuut	Mandaatstatuut gemeente Dalfsen 2019
9 mei 2019	Verslag	Accountantsverslag 2018
1 juni 2019	Procesanalyse	Subsidieverstrekingen
30 juli 2019	Rapport	Evaluatie- en adviesrapport preventief gezondheidsbeleid
31 juli 2019	Rapport	Tussentijdse evaluatie vrijwilligers- en mantelzorgbeleid
1 augustus 2019	Nota	Een leven lang bewegen en sporten
1 augustus 2019	Nota	Meerjarenbeleidsplan de Bibliotheek Dalfsen-Nieuwleusen 2019 - 2022
13 augustus 2019	Raadsvoorstel	Evaluatie uitvoeringsplan preventieve gezondheid
13 augustus 2019	Raadsvoorstel	Evaluatie mantelzorg- en vrijwilligersbeleid
20 augustus 2019	Raadsvoorstel	Beleidsplan 'Een leven lang bewegen en sporten'
20 augustus 2019	Raadsvoorstel	Meerjarenbeleidsplan bibliotheek Dalfsen-Nieuwleusen
8 oktober 2019	Collegeadvies	Subsidie peuteropvang en VVE 2020
8 oktober 2019	Nota	Woonvisie gemeente Dalfsen 2019 - 2024
31 oktober 2019	Workflow	Workflow subsidies
12 november 2019	Kader	Concept-normenkader subsidieregels 2019 - 2020
12 november 2019	Raadsvoorstel	Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2020
13 november 2019	Managementletter	Managementletter 2019
1 januari 2020	Register	Subsidieregister 2019
1 januari 2020	Overzicht	Financieel overzicht 2016 - 2019
1 januari 2020	Memo	Opdrachtformulering verbetering proces subsidies
1 januari 2020	Subsidieregister	Werkexemplaar 2015 - 2016
1 januari 2020	Subsidieregister	2017 en 2018

Bijlage 3 Lijst van geïnterviewde personen

Organisatie/functie/rol
Raadsleden
College van B&W
Concerncontroller en medewerker interne controle
Eenheidsmanager Maatschappelijke Ondersteuning
Eenheidsmanager Ruimtelijke Ontwikkeling
Beleidsmedewerkers Maatschappelijke ondersteuning
Beleidsmedewerkers Ruimtelijke Ontwikkeling
Voorzitter SV Nieuwleusen
Directeur De Kern Maatschappelijk Werk
Directie-bestuurder SAAM Welzijn
Afvaardiging Duurzame Dorpen
Voorzitter Ondernemend Dalfsen
Voorzitter Muziekvereniging Polyhymnia
Directeur Road2Work
Penningmeester van Theater De Stoomfabriek

Bijlage 4 Casestudy

In het onderzoek is gebruikgemaakt van een achttal casussen voor een verdieping naar de praktijk bij de gemeente Dalfsen. De casestudy kan gezien worden als een 'reality check'. Aan de hand van elke casus is getoetst in hoeverre de regels worden toegepast, of er afspraken zijn gemaakt over de doelen, prestaties, effecten en verantwoording, maar ook of het bedrag correct is besteed.

De volgende casussen zijn geselecteerd:

1. SAAM Welzijn, uitvoeringsplan Dalfsen kerngezond
2. Duurzame Dorpen
3. Blauwe Bogendagen
4. SV Nieuwleusen
5. Muziekvereniging Polyhymnia
6. De Kern Algemeen Maatschappelijk Werk
7. Road 2 work (ROTO-werk)
8. Kunst op straat

Subsidieontvanger	SAAM Welzijn, uitvoeringsplan Dalfsen Kerngezond
Type subsidie	Projectsubsidie
Regels	Algemene subsidie verordening Dalfsen
Omschrijving/activiteit	<p>Het betreft een subsidie ten behoeve van de ontwikkeling van een uitvoeringsplan preventief gezondheidsbeleid in de gemeente Dalfsen.</p> <p>Eind mei 2017 is de definitieve nota Preventief Gezondheidsbeleid, met als titel Kerngezond Dalfsen, door de gemeenteraad vastgesteld. Het schrijven van een uitvoeringsplan is door de gemeente als opdracht neergelegd bij Saam Welzijn. Saam Welzijn heeft een uitvoeringsplan gemaakt waar elf uitvoeringsonderdelen in staan omschreven. De drie programmalijnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">I. Iedereen gezond (met name kwetsbare inwoners)II. Dalfsen floreert (sterkere groepen)III. Goed voorbereid (preventie)
Bedrag	€ 40.000
	Per jaar bedraagt de subsidie € 1.200.000, waarvan € 40.000 is bestemd voor gezondheidsbeleid. De totale subsidie maakt 99% uit van de totale inkomsten van de stichting.
Doelen	<p>Zijn duidelijk omschreven:</p> <ul style="list-style-type: none">• Weerbaarheid, veerkracht en eigen regie is toegenomen.• Inwoners gaan zich beter en gezonder voelen.• Sociaal domein brede werkwijze met aandacht voor betere gezondheid en persoonlijke leefstijl.

	<ul style="list-style-type: none"> • Signaleren van gezondheidsachterstanden door professionals en gebruikmaken van het aanbod. • We houden ons gezondheidskapitaal, de hoge ervaren gezondheidsscore vast en verbinden sterk aan zwak. • Voorkomen dat jongeren met roken beginnen, afname van roken onder volwassenen. • Geen alcoholgebruik 18-. • Afname excessief alcoholgebruik 18+. • Afname van drugsgerelateerde incidenten waar jongeren bij betrokken zijn.
Afgesproken prestaties	<p>Zijn duidelijk omschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal deelnemers aan Persoonlijk Gezondheidsplan. • Aantal deelnemers Gym Extra. • Aantal deelnemers aan preventie activiteiten/ themabijeenkomsten. • Aantal uitgevoerde preventieactiviteiten binnen verenigingen en organisaties. • Toename gebruik van subsidiemogelijkheden ten behoeve van preventie activiteiten voor verenigingen en organisaties. • Aantal gezonde scholen. • Aantal uitgevoerde en ondersteunde lokale initiatieven/ activiteiten. • Uitgevoerde mediacampagne ten behoeve van gezondheidsbeleid. • Twee manifestaties.
Effecten	<ul style="list-style-type: none"> • Weerbare en krachtige inwoners. • Vroegtijdige signalering op een lage ervaren gezondheid. • Goede doorverwijzing en passend aanbod. • Betere verbinding tussen gezondheidsbevordering, welzijn en eerstelijnszorg (bron: nota).
Verantwoording	<p>De welzijnskoepel legt verantwoording af middels rapportages en registratie en voert evaluatiegesprekken met de verantwoordelijke beleidsambtenaren over de voortgang en resultaten.</p> <p>Binnen de monitorings- en evaluatiegesprekken die per kwartaal worden gepland door de gemeente, wordt de inhoudelijke voortgang van het uitvoeringsplan besproken en bijgesteld waar nodig. Voor 1 april dient er een rapportage over het voorgaande jaar te zijn ingediend met daarin de resultaten aan de hand van de beschreven indicatoren.</p> <p>Veel meer toegaan naar persoonlijke verhalen om prestaties en effecten te verantwoorden.</p>
Controle besteding subsidie	<p>De financiële verantwoording van het uitvoeringplan Dalfsen Kerngezond vindt plaats op basis van de jaarrekening van de organisatie.</p>

Subsidieontvanger	Duurzame dorpen
Type subsidie	Budgetsubsidie
Regels	Duurzame lokale kracht De duurzame dorpen hebben zelf een processtap toegevoegd aan het indienen van een plan voor een subsidie door het vooraf te toetsen bij elkaar.
Omschrijving/activiteit	<p>Jaarlijks wordt projectbudget beschikbaar gesteld aan de vijf duurzame dorpen (volgens amendement ondersteuning duurzame dorpen van november 2016). Hiermee mogen de vrijwilligers zelfstandig onderzoeken, experimenteren en acties uitvoeren. De projecten mogen geen commercieel karakter hebben en zijn bestemd voor de Dalfser gemeenschap. Educatie en kennisdeling vormt een onderdeel van ieder project. De projecten moeten de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen ondersteunen en zijn onderling op elkaar afgestemd.</p> <p>In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid is een jaarlijks projectbudget voor de duurzame dorpen vastgesteld. Het projectbudget wordt als een projectsubsidie verstrekt met een aantal specifieke beleidsregels. Deze beleidsregels zijn afgestemd met de duurzame dorpen en als bijlage toegevoegd. Het college is bevoegd om deze aanvullende beleidsregels vast te stellen.</p> <p>De volgende dorpen ontvangen subsidie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nieuwleusen Synergie• Duurzaam Hoonhorst• Duurzaam Leefbaar Lemelerveld• Groen Gebogen• Duurzaam Oudleusen
Bedrag	<p>€ 2.000 per jaar per kern. Er is een subsidieplafond van € 300.000. Voor 2018 en 2021 is € 50.000 gereserveerd en voor 2019 en 2020 €100.000.</p> <p>Het subsidieplafond is nog niet bereikt; ook niet in een van de afzonderlijke jaren.</p>
Doelen	<p>Iedere woonkern heeft een actieve duurzame vereniging, stichting of coöperatie. De projecten moeten passen bij de doelen uit de kadernota Duurzaamheidsbeleid 2017-2025.</p> <p>De projecten hebben geen commercieel karakter, maar wel een open karakter.</p> <p>Momenteel wordt bij diverse projecten samengewerkt met de duurzame dorpen. Per project worden afspraken gemaakt over de uitvoering en kosten.</p>

Afgesproken prestaties	Niet benoemd omdat dit afhangt van het type project dat wordt opgestart door een van de duurzame dorpen.
Effecten	Uit gesprekken komt naar voren dat het leefbaar houden van de dorpen een van de gewenste effecten is. Daarvoor worden duurzame initiatieven bedacht.
Verantwoording	Bij ieder project moet een plan vooraf en een verantwoording achteraf worden aangeleverd. Hierin worden de projecten nader uitgelegd inclusief kennisdeling, milieurendement en kostenspecificatie. Een eenmalig jaarplan of jaarverslag is ook mogelijk. De gemeente toetst de projecten aan de duurzaamheidskaders. Periodiek vindt projectafstemming plaats tussen de dorpen en de gemeente Dalfsen.
Controle besteding subsidie	Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd over de besteding van de subsidie middels een jaarverslag en jaarrekening per dorp. Bij grotere projecten worden nadere financiële afspraken gemaakt over de uitbetaling.

Subsidieontvanger	Blauwe Bogen dagen
Type subsidie	Activiteitensubsidie
Regels	Algemene subsidieverordening gemeente Dalfsen Tot driemaal toe is de gemeente coulant geweest ten aanzien van de tijdigheid van het indienen van de subsidieaanvraag.
Omschrijving/activiteit	De Blauwe Bogen dagen zijn een zomers evenement, waar per Blauwe Bogen dag het bezoekersaantal staat op gemiddeld 10.000 bezoekers. Vier vrijdagen, de twee laatste van juli en de twee eerste van augustus, zijn er braderieën, markten, jeugd- en volwassenenrommelmarkt en allerlei activiteiten.
Bedrag	€ 10.000 voor 2015 en 2016 / € 5.000 per jaar
Doelen	Genereren van meer media-aandacht voor de evenementen om hiermee vanuit de gehele regio publiek te trekken.
Afgesproken prestaties	<p><u>1. Invulling Plan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prognose hoe de Blauwe Bogen dagen groeien. • Voortzetting op hetzelfde niveau na 2016 zonder subsidie. <p><u>2. Inhoudelijke voorwaarden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het te ontwikkelen plan door de uitgenodigde organisaties doet een voorstel hoe het evenement invulling kan geven aan de doelstelling: "Het realiseren van een aantrekkelijk cultureel zomerprogramma in Dalfsen dat een verbinding heeft met de lokale organisaties, verenigingen en inwoners en daardoor voor zowel bezoeker als inwoner een meerwaarde biedt".

	<ul style="list-style-type: none"> Het thema verbinding staat centraal. Er wordt een concreet voorstel gedaan rondom de verbinding met inwoners, lokale organisaties en verenigingen. Er wordt aandacht besteed of een verbinding gemaakt met partners uit Nieuwleusen en Lemelerveld en verbinding met plaatselijke (horeca-)ondernemers. <p><u>3. Financiële voorwaarden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> De financiële paragraaf van uw plan komt overeen met de inhoudelijke plannen. De financiële invulling is voorzien van bijbehorende facturen.
Effecten	Door de bijdragen van de gemeente Dalfsen zijn de Blauwe Bogen dagen geprofessionaliseerd de laatste jaren en hebben ze met inzet van o.a. meer mediadruk ook bovenregionaal mensen van "ver" weten te trekken. Wat zeker ten goede is gekomen voor het dorp. Ook als het gaat om bestedingen tijdens deze dagen.
Verantwoording	De subsidie is beoordeeld op: <ol style="list-style-type: none"> Tijdigheid Invulling plan Inhoudelijke voorwaarden Financiële voorwaarden <p>De verantwoording bestaat uit een e-mail aan de gemeente met opsomming van de gemaakte kosten.</p>
Controle besteding subsidie	Een kostenoverzicht is voldoende voor de beoordeling van het financiële plan. De facturen hoeven niet ingediend te worden, maar wel bewaard, voor eventuele navraag.

Subsidieontvanger	SV Nieuwleusen
Type subsidie	Activiteitensubsidie
Regels	Valt onder de beleidsregels jeugdsportsubsidie van 2003. Daarmee moeten ze voldoen aan de volgende criteria: <ol style="list-style-type: none"> Binnen de gemeente Dalfsen gevestigd zijn. Een minimum van tien betalende jeugdleden tot 18 jaar hebben. Aangesloten zijn bij een overkoepelende (landelijke) sportorganisatie. Alleen die jeugdleden opgeven die daadwerkelijk aan wedstrijdsport in competitieverband deelnemen. Zich nadrukkelijk manifesteren als gezonde vereniging.
Omschrijving/activiteit	Jeugdsport - voetbal
Bedrag	€ 3.288,70 (€ 8,52 per jeuglid)
Doelen	Een doelstelling van het sportbeleid, maar ook het gezondheidsbeleid en het jeugdbeleid is om jeugd te laten participeren door onder andere sport. Hier wordt in de aanvraag zelf niet naar gerefereerd.

Afgesproken prestaties	Niet benoemd.
Effecten	Uit gesprekken blijkt dat de volgende effecten plaatsvinden: <ul style="list-style-type: none"> • Contributieverlaging • Voetbalschool Nieuwleusen • Betaalde jeugdtrainers • Jong Oranje • Jeugdvoetbalkamp
Verantwoording	De door de bond gewaarmerkte ledenlijst dient als verantwoording.
Controle besteding subsidie	Geen nadere afspraken over te vinden.
Subsidieontvanger	Muziekvereniging Polyhymnia
Type subsidie	Activiteitensubsidie
Regels	Algemene Subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013. Het aanvraagformulier activiteitensubsidie is voldoende. Een aanvraag moet voldoen aan: <ul style="list-style-type: none"> • tijdig indienen; • aanvraag moet voldoen aan de vereisten uit de "Algemene Subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013"; • aanvraag past binnen het beleid van de gemeente, omdat het gaat om een vereniging met minimaal drie eenheden (orkest, drumband en majoretteafdeling).
Omschrijving/activiteit	Het gaat om de aanvraag voor subsidie voor een zogenaamde hafabravereniging zoals omschreven in het cultuurbeleid 2017-2020: "Schatkamer van Dalfsen - ruimte voor initiatief".
Bedrag	€ 4.000 en een bijdrage van 50% in de opleidingskosten van de jeugd. Hiermee kan de vereniging de exploitatiekosten dekken, naast de inkomsten uit contributies, sponsoring en de cultuurbijdrage van de scholen in de workshops.
Doelen	In het cultuurbeleid 2017-2020 staat onder kop 3.2 Amateurkunst dat er een basissubsidie is voor verenigingen die voldoen aan de eisen met minimaal drie eenheden. Deze subsidie is vastgesteld op € 4.000 per vereniging.
Afgesproken prestaties	Niet benoemd.
Effecten	Niet benoemd. Uit gesprekken blijkt dat de subsidie is ingezet om meer jeugdleden aan te trekken omdat het ledenaantal terugliep.
Verantwoording	Ontvangt hiervoor in de periode 2017-2020 jaarlijks een bedrag van € 4.000 onder de voorwaarde dat de vereniging gedurende deze vier jaar voldoet aan de voorwaarde van drie eenheden

	(orkest, drumband en majoretteafdeling). In 2021 wordt de subsidie vastgesteld na ontvangst van een inhoudelijke en financiële verantwoording.
Controle besteding subsidie	Geen nadere afspraken over, pas vanaf 2021.
Subsidieontvanger	De Kern Algemeen Maatschappelijk Werk
Type subsidie	Budgetsubsidie
Regels	Getoetst aan de Algemene Subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013 en de voorwaarden uit de beschikking tot subsidieverlening.
Omschrijving/activiteit	Algemeen maatschappelijk werk, jeugdhulpverlening en schuldhulpverlening. De Kern maatschappelijke dienstverlening biedt hulp bij vragen of problemen waar de burger alleen niet uitkomt. Zij kunnen bij hen terecht voor algemeen maatschappelijk werk, school en bedrijfsmaatschappelijk werk, sociaal raadslieden, formulierenbrigade en groepswork.
Bedrag	€ 310.755 De subsidie vormt 100% van de inkomsten.
Doelen	Geen specifieke doelen opgenomen in de aanvraag. Het gaat met name om doelen die vallen onder de verschillende beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Er zijn geen specifieke doelen met betrekking tot het maatschappelijk werk. Er vindt wel verantwoording plaats over de uiteindelijke inzet.
Afgesproken prestaties	Er zijn geen prestatie-indicatoren benoemd. Dit zou leiden tot focus, terwijl de organisatie volgend is op wat in de samenleving gebeurt en op de ontwikkelingen die de gemeente nastreeft. Volgens het jaarverslag van De Kern voldoen de prestaties op alle onderdelen aan de vooraf gestelde prestatie-eisen.
Effecten	Niet gedefinieerd, maar gezien de aard van het werk ook lastig vast te stellen. Het gaat om werk dat inzet op preventie (wat anders tot een zorgvraag zou leiden).
Verantwoording	Verantwoording is getoetst op: <ul style="list-style-type: none"> • tijdig indienen; • financiële verantwoording is voorzien van een accountantsverklaring; • activiteiten waarvoor de subsidie wordt verleend zijn uitgevoerd. Dit is aangetoond middels een jaarverslag en jaarrekening.
Controle besteding subsidie	Zie bovenstaande, middels jaarrekening en jaarverslag verantwoord.

Subsidieontvanger	Road 2 work (ROTO-werk)
Type subsidie	Budgetsubsidie (vestigingssubsidie)
Regels	<ol style="list-style-type: none">1. Beleidsregels re-integratie en loonkostensubsidie. Valt onder programma sociaal domein in de jaarrekening van de gemeente Dalfsen.2. Verordening re-integratie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Dalfsen 2017. Valt onder programma 'Inkomensondersteuning' in de jaarrekening van de gemeente Dalfsen.
Omschrijving/activiteit	Sortering en demontage van elektrische apparaten gecombineerd met het creëren van sociale werkgelegenheid. Dit moet gezien worden als een afzonderlijke casus.
Bedrag	€ 50.000 eenmalig
Doelen	In de intentieverklaring van project Road2Work IJssel-Vecht staat het volgende: <ul style="list-style-type: none">• Het realiseren van een voorziening/werkplek in de gemeente Dalfsen waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vaardigheden kunnen opdoen voor het vergroten van hun kansen op de arbeidsmarkt.• Het gezamenlijk streven naar het in de toekomst sluiten van de kringlopen en daarmee de duurzaamheid verder versterken c.q. verhogen.
Afgesproken prestaties	De werkgelegenheid van Road2Work wordt door de gemeente Dalfsen gebruikt ter intensivering van het re-integratiebeleid, zoals is vastgelegd in de overeenkomst. Daarnaast zal Road2Work vanuit educatieve doeleinden excursies c.q. rondleidingen organiseren voor scholen en andere (maatschappelijke) groepen, gericht op het thema duurzaamheid, recyclen en re-integratie.
Effecten	Niet nader uitgewerkt, of in het dossier aanwezig.
Verantwoording	Geen afspraken over gemaakt, of aanwezig in het dossier.
Controle besteding subsidie	Facturen van gemeentekosten zijn opgesomd in een mail en deels als bijlage meegestuurd. Verder geen nadere afspraken. Voor de uitbetaling moet steeds een gespecificeerde opgave met bewijsstukken opgestuurd worden. De laatste uitbetaling wordt verricht na aanlevering van de definitieve stukken en facturen tot het totaalbedrag van € 50.000.

Subsidieontvanger	Kunst op straat
Type subsidie	Activiteitensubsidie
Omschrijving/activiteit	Kunst op straat
Regels	Algemene Subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013. Aangevraagd via activiteitensubsidieformulier. De begroting is bijgevoegd voor de aanvraag van de subsidie.
Bedrag	€ 15.000 voor vier jaar
Doelen	Past binnen het beleid van de gemeente vanwege de keuze van de gemeenteraad voor scenario 4 van het cultuurbeleid 2017-2020 waar Kunsten op straat een vast onderdeel van uitmaakt. Verder geen specifieke doelen benoemd.
Afgesproken prestaties	De subsidie wordt verleend voor het jaarlijks organiseren van Kunsten op straat. In de periode 2017-2020 jaarlijks een bedrag van € 15.000 ontvangen onder de voorwaarde dat het evenement vanaf 2018 wordt gerouleerd tussen de drie kernen Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld.
Effecten	Niet benoemd.
Verantwoording	Geen nadere afspraken over gemaakt. In 2021 wordt de subsidie opnieuw vastgesteld na ontvangst van een inhoudelijke en financiële verantwoording.
Controle besteding subsidie	Geen nadere afspraken over gemaakt.

Bijlage 5 Topiclist interviews subsidieontvangers

Vragen met betrekking tot casussen

1. In welke mate is de subsidie voor uw/de organisatie/activiteit belangrijk?
2. Wat heeft u/de organisatie moeten aanleveren om in aanmerking te komen voor de subsidie?
3. In hoeverre kost het uw organisatie moeite om een subsidieaanvraag te doen? Is de verantwoording, bewijslast, schrijven van een plan, oftewel de administratieve last in uw ogen evenredig?
4. Heeft de gemeente vooraf duidelijk gecommuniceerd over hoe verantwoording afgelegd moet worden?
5. Is er over de voortgang van de doelrealisatie teruggekoppeld naar de gemeente(raad)?
6. Bent u bekend met het subsidiebeleid van de gemeente Dalfsen op het terrein waarvoor u/de organisatie een aanvraag heeft gedaan?
7. Zijn de doelen en maatschappelijke effecten concreet gemaakt in de subsidieaanvraag, dan wel aangeleverde stukken?
8. In hoeverre draagt uw organisatie/de activiteit bij aan de doelstellingen op dit terrein? Is hierover teruggekoppeld, om gevraagd door de gemeente, dan wel afspraken over gemaakt?
9. Wat zijn de effecten van de verstrekte subsidie?
10. Heeft uw/de organisatie verantwoording afgelegd?
11. Heeft er een evaluatie van de beschikking plaatsgevonden?
12. Hoe beoordeelt u de dienstverlening van de gemeente Dalfsen als het gaat om het aanvragen van een subsidie? Denk bijvoorbeeld aan informatievoorziening, bereikbaarheid medewerkers, formulieren, duidelijkheid van regels, enzovoorts.
13. Wat zou de gemeente kunnen verbeteren aan haar subsidiebeleid? Zijn er wat dat betreft ook best practices?

Bijlage 6 Subsidieregelingen

De gemeente Dalfsen kent onder meer de volgende subsidieregelingen⁷:

Algemene subsidieverordening gemeente Dalfsen 2013

De verordening is vastgesteld op 22 april 2013 ter vervanging van de Subsidieverordening welzijn 2009.

Bijna alle subsidies die de gemeente Dalfsen verleent zijn gebaseerd op deze verordening. Hierin zijn ook de drie subsidievormen genoemd die de gemeente Dalfsen op dat moment kende, te weten:

- Activiteitensubsidie tot € 15.000 per jaar voor activiteiten. Deze subsidie wordt toegekend voor maximaal vier jaar.
- Budgetsubsidie vanaf € 15.000 per jaar voor activiteiten waarbij de gemeente het recht op subsidie afhankelijk stelt van inhoudelijke eisen waaraan de activiteiten moeten voldoen. Een budgetsubsidie wordt toegekend voor maximaal vier jaar of voor meerdere jaren.
- Projectsubsidie voor een éénmalige activiteit of een samenhangend geheel van activiteiten, die gedurende een bepaalde tijd (maximaal vier jaar met de mogelijkheid van verlenging met vier jaar) worden uitgevoerd om een nader omschreven doel te bereiken.

Aan een budgetsubsidie kan een uitvoeringsovereenkomst worden gekoppeld. Dit is een overeenkomst die tussen het college van burgemeester en wethouders en de instelling wordt gesloten ter uitwerking van de subsidiebeschikking.

Het is de bevoegdheid van het college om een subsidieplafond vast te stellen, als daarbij ook de wijze van verdeling wordt vastgesteld. In een ander artikel (artikel 5, lid 2) komt deze bevoegdheid echter toe aan de raad.

Expliciet is bepaald voor welke beleidsterreinen activiteiten gesubsidieerd kunnen worden.

Als uitgangspunt geldt dat de activiteiten die worden gesubsidieerd gericht zijn op de inwoners van Dalfsen dan wel daarbij baat moeten hebben. Is dat niet zo, dan is dat een weigeringsgrond. Ook is een uitgangspunt dat de subsidies worden besteed aan het doel waarvoor het beschikbaar is gesteld.

De verantwoording die de subsidieontvanger moet afleggen, hangt af van de hoogte van de subsidie. Tot een subsidie van € 50.000 is in de verordening⁸ niet bepaald of en hoe er verantwoording wordt afgelegd. Bij een subsidie van meer dan € 50.000 en minder dan € 350.000 moet de jaarrekening (bij budgetsubsidies) of financiële verantwoording (bij projectsubsidies) voorzien zijn van een beoordelingsverklaring. Bij subsidies van € 350.000 of meer moet er een accountantsverklaring worden overgelegd.

Er kan door het college bij een onbillijke toepassing van de verordening worden afgeweken (hardheidsclausule).

Ook is bepaald dat het college tenminste éénmaal in de vier jaar verslag uitbrengt over de doeltreffendheid en de effecten van de verleende subsidies. Aan deze bepaling is de afgelopen jaren geen uitvoering gegeven.

Ook komt aan het college de bevoegdheid toe beleidsregels vast te stellen. Daarvan is ruim gebruikgemaakt (zie hierna).

⁷ Dit overzicht is samengesteld op basis van informatie die ontvangen is van de gemeente Dalfsen. Het kan zijn dat deze regelingen niet actueel zijn.

⁸ Door de gemeente is aangegeven dat de verantwoording geregeld is in de diverse beleidsregels.

Bevordering en ondersteuning van sportactiviteiten voor mensen met een beperking

Deze beleidsregel is vastgesteld door het college op 9 februari 2016 en is ingegaan op 1 juni 2016. Er kan een activiteitsubsidie worden toegekend van € 90 per jaar per persoon waarvoor een instelling extra kosten maakt. In de kosten van aanschaf van materialen of deskundigheidsbevordering kan een subsidie worden verleend van maximaal € 250 per aanvraag.

Compensatieregeling zaalhuur culturele verenigingen

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2017 met als doel om alle amateurkunstverenigingen de mogelijkheid te geven zich te presenteren op een openbaar podium in de gemeente Dalfsen. Jaarlijks kan éénmaal gebruikgemaakt worden van deze regeling. De subsidie bedraagt 50% van de werkelijke kosten tot een maximum van € 500 per jaar per culturele vereniging. Er geldt een subsidieplafond van € 5.000 per jaar voor de periode 2017-2020.

Cultuureducatie basisscholen en voortgezet onderwijs

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2017 met als doel dat alle kinderen en jongeren in de gemeente Dalfsen in aanraking komen met kunst en cultuur en zo de mogelijkheid krijgen hun talenten te ontwikkelen.

Basisscholen en het Agnieten College zijn uitgenodigd om voor de periode 2017-2020 aanvragen in te dienen. De subsidie aan de basisscholen bedraagt maximaal € 14 per jaar per leerling en voor het Agnieten College maximaal € 3.000 per jaar.

Eerste Hulp bij Ongevallen

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 20 oktober 2004 met als doel het verlenen van eerste hulp bij ongevallen en het bevorderen van al datgene wat kan leiden tot het voorkomen van ongevallen. De subsidie bedraagt een vaste bijdrage van € 2,45 per lid per jaar en een vaste bijdrage van € 200 per vereniging voor het organiseren van activiteiten. De subsidie wordt jaarlijks trendmatig verhoogd. De EHBO-vereniging Lemelerveld ontving tevens tijdelijk een subsidie voor de huisvestingskosten.

Hulp aan slachtoffers

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 20 oktober 2004 met als doel slachtoffers van misdrijven en verkeersongevallen zowel emotioneel, praktisch als juridische te ondersteunen. De subsidie bedraagt € 6.360 per jaar en wordt toegekend aan de Stichting Slachtofferhulp Nederland, regio IJsselland-Flevoland, mits 30 slachtoffers per jaar uit Dalfsen worden geholpen. Anders wordt de subsidie gehalveerd.

Innovatieve preventieprojecten sociaal domein 2018

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 7 juli 2018 met als doel innovatie op het gebied van welzijn en samenwerking tussen verschillende partners te stimuleren. De gemeente wil op zoek naar vernieuwende projecten die bijdragen aan het voorkomen of vroegtijdig signaleren van problemen om het welbevinden van inwoners te vergroten, waardoor er minder zorg nodig is.

Er is een subsidie beschikbaar van € 100.000 per jaar voor de jaren 2019 en 2020.

Jeugdsportsubsidie

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 1 januari 2015 met als doel een subsidie toe te kennen aan sportende jeugd. De subsidie wordt toegekend voor jeugdleden (tot 18 jaar) en bedraagt € 8,52 per betalend jeugdlid per jaar. Er geldt een minimum van tien betalende jeugdleden en recreatieve verenigingen zijn uitgesloten van subsidie.

Jeugdsubsidie culturele verenigingen

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2017 met als doel dat jonge leden van culturele verenigingen kunnen deelnemen aan het orkest of spellessen krijgen om mee te spelen in de jaarlijkse toneeluitvoeringen. De subsidie bedraagt 50% van de werkelijke opleidingskosten per jaar voor jeugdleden tot 18 jaar.

Maatschappelijke duurzaamheid

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2017 met als doel bij te dragen aan het vergroten van de sociale cohesie binnen een buurt, wijk, straat of kern, van onderlinge zorg en/of hulp en van bewustwording van het belang van sociale betrokkenheid binnen de veranderende samenleving. Er is een subsidie beschikbaar van maximaal € 5.750 voor de periode 2017 tot en met 2020.

Duurzame lokale kracht

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 10 augustus 2018 met als doel om samen met groepen in elke woonkerk duurzame ambities te halen. Er is een subsidie beschikbaar van maximaal € 300.000 tot 1 juni 2021. Voor 2018 en 2021 is € 50.000 gereserveerd en voor 2019 en 2020 € 100.000. Elk Duurzaam Dorp krijgt een jaarlijkse vaste vergoeding van € 2.000 voor algemene facilitaire kosten. Voor het verkrijgen van andere subsidies moet een projectplan worden ingediend. De toekenning van een projectsubsidie is door het college gemandateerd aan de portefeuillehouder tot een maximum van € 10.000. Jaarlijks ontvangen het college en de raad een voortgangsverslag van de uitgevoerde en de geplande projecten.

Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Deze regeling is vastgesteld door het college trad in werking op 1 oktober 2018 met als doel het toekennen van een subsidie voor peuteropvang en voorschoolse educatie. Er is een subsidie beschikbaar per bezette peuterplaats en VVE-peuterplaats voor ouders. De hoogte van de subsidie wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De subsidie wordt toegekend aan instellingen die een kinderdagverblijf exploiteren en vermeld staan in het Landelijk Register Kinderopvang.

Behartiging plaatselijk belang

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 27 oktober 2003 met als doel instellingen die het algemeen belang behartigen van de burgers in bepaalde kernen of buurtschappen binnen de gemeente Dalfsen te ondersteunen. De subsidie wordt toegekend aan instellingen met minimaal 100 leden en bedraagt € 125 per jaar.

Emancipatie

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 27 oktober 2003 met als doel de Dalfser Vrouwenraad te ondersteunen in het bevorderen van de emancipatie en volledige medeverantwoordelijkheid van de vrouw in de samenleving. De subsidie bedraagt een vast bedrag van € 250 per jaar.

Sociaal-cultureel werk gehandicapten

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 27 oktober 2003 met als doel ontspannende, recreatieve en/of educatieve activiteiten voor gehandicapten te ondersteunen die worden georganiseerd door vrijwilligers. De subsidie voor instellingen met een minimum aantal leden van 25 bedraagt een vast bedrag van € 1.000 per jaar.

Speel-o-theek voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 20 oktober 2004 met als doel ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen die in hun ontwikkeling achterblijven of dreigen achter te blijven te verbeteren door de uitleen van spel- en oefenmaterialen die buiten de aanschafmogelijkheden vallen van het gezin. De subsidie voor speel-o-theken bedraagt € 100 per jaar.

Ouderenbonden

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 1 januari 2015 met als doel het ondersteunen van plaatselijke afdelingen van landelijke ouderenbonden die belangen behartigen van senioren in de gemeente en die daarnaast lokaal activiteiten ontplooiën, gericht op de vergroting van het welbevinden van de leden. De subsidie aan afdelingen bedraagt € 102,31 per jaar.

Extra aanpak zwerfafval

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 7 juli 2015 met als doel het verminderen en voorkomen van zwerfafval. Er is jaarlijks een subsidie beschikbaar van € 4.500. Dit bedrag is onderverdeeld in acties door scholen (€ 1.500), inwoners (€ 1.500) en bedrijven (€ 1.500). Het hoofd van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling is gemandateerd om de subsidie toe te kennen.

Afkoppelen hemelwater

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2008 met als doel subsidie te verlenen voor het afkoppelen van bestaand schoon verhard oppervlak van de riolering in de bestaande woonkernen met een gemengd stelsel. De subsidie wordt verleend aan natuurlijke personen en rechtspersonen voor het afkoppelen van een minimaal oppervlak van 40 m² per aanvraag. De subsidie bedraagt een bedrag per m² afgekoppeld schoon verhard oppervlak tot het subsidieplafond is bereikt. Deze bedragen worden jaarlijks door het college vastgesteld.

Instandhouding monumenten

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 21 mei 2008 met als doel een subsidie toe te kennen aan de kosten voor restauratie- en onderhoudswerkzaamheden die noodzakelijk zijn om de monumentale waarde van een monument op sobere en doelmatige wijze in stand te houden. De subsidie bedraagt 30% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 4.500. Afwijking hiervan is mogelijk na instemming door de raad. De raad stelt jaarlijks een subsidieplafond vast. Voor bouwkundige inspecties is een subsidie beschikbaar voor de kosten van aansluiting bij de Stichting Monumentenwacht Overijssel en Flevoland tot een maximum van € 40 per monument per jaar en voor de kosten van een maximum aantal manuren per inspectie met een maximum van drie inspecties per twee jaar per monument.

Jeugdhulp (vervallen)

Deze regeling is vastgesteld door de raad en trad in werking op 1 januari 2016 met als doel alle jeugdigen uit de gemeente de noodzakelijke jeugdhulp te verlenen en daarmee een bijdrage te leveren aan het bereiken van einddoelen van het hulpverleningsplan of het uitvoeren van een door de rechter opgelegde jeugdbeschermingsmaatregel. De subsidie wordt bepaald op basis van de door het college vastgestelde tarieven en het aantal afgesloten trajecten of gerealiseerde zorgprestaties. Jaarlijks stelt het college het subsidieplafond vast. Een nieuwe subsidieverordening wordt uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Regeling RSJ IJsselland.

Actievoorwaarden warmte

Deze regeling is vastgesteld door het college en trad in werking op 14 november 2018 met als doel de drempel voor woningeigenaren met een extra subsidie te verlagen om een nieuwe verwarming aan te schaffen. De subsidie bedraagt afhankelijk van het verwarmingssysteem € 500 of € 1.500. De recente warmteactie liep van 1 november 2017 tot 1 november 2019. Het subsidieplafond bedroeg € 130.000.

Road2Work

Voor de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 ontvangt Road2Work IJssel-Vecht BV respectievelijk een bedrag van € 250 per maand met de mogelijkheid van een bonus van € 300 of een bedrag € 300 per maand voor elke kandidaat die in die maand deelneemt aan een leertraject. Voor een werktraject van een kandidaat ontvangt Road2Work IJssel-Vecht BV een loonsubsidie ter hoogte van 50% van de loonkosten.

BMC

YACHT GROUP

BMC Onderzoek
Postbus 10242
2501 HE DEN HAAG

070 – 310 38 00
info@bmc.nl

www.bmc.nl

Partners in verbetering